

RAPORT

I VLERËSIMIT TË JASHTËM PERIODIK

Për Programin e studimit MSc në Shkenca Moderne Islame

Ofruar nga Kolegji Universitar “Bedër”

Ekspertët e vlerësimit të jashtëm:

Prof. As. Dr. Enri Hide

Dr. Zana Strazimiri

(Maj 2019)

RAPORT I GRUPIT TË VLERËSIMIT TË JASHTËM

Për Programin e studimit Master Shkencor në “Shkenca Moderne Islame”

Tabela e të dhënave për programin e studimit		
1	IAL Aplikues:	Kolegji Universitar “Bedër”
2	Fakulteti që e ofron	Fakulteti i Shkencave Humane
3	Urdhëri/VKM i licencimit/riorganizimit	Licencuar me UMASH Nr. 218, datë 28.05.2012
4	Urdhëri/VKA e Akreditimit të parë	UMASH Nr. 223, datë 04.06.2013
5	Titulli i programit të studimit:	Master Shkencor në “Shkenca Moderne Islame”
6	Cikli i studimit:	Cikli i dytë
7	Kohëzgjatja e programit të studimit:	2 Vite
8	Kreditet në total (ECTS):	120
9	Forma e studimit (me kohë të plotë/të pjesshme/në distancë/):	Kohë të Plotë
10	Gjuha (shqip/tjetër):	Turke
11	Programi ofrohet nga institucioni	Po
12	Programi ofrohet në bashkëpunim me institucione të tjera	Jo
13	Diplomë e përbashkët (shëno emërtimin):	Jo
14	Diplomë e dyfishtë (shëno emërtimin):	Jo
15	Niveli në Kornizën kombëtare të kualifikimeve	Niveli 7 (Shtatë)
16	Studente	21 Studentë

HYRJE

Të dhëna për programin e studimit Master Shkencor në “Shkenca Moderne Islame”

Programi Master Shkencor në “Shkenca Moderne Islame” organizohet nga Departamenti i Shkencave Islame, pjesë përbërëse e Fakultetit të Shkencave Humane në Kolegjin Universitar “Bedër”. Nevoja e krijimit të Departamentit, me programe të dy cikleve, është e lidhur me faktorë specifikë, historikë e social kulturorë. Ndryshimi i sistemit politik në Shqipëri pas viteve 90, i shoqëruar me të drejtën e ushtrimit të lirisë së besimit e rihapjen e objekteve të kultit, si dhe ri-institucionalizimin edhe të Komunitetin Mysliman të Shqipërisë, shtroi nevojën e njerëzve të kualifikuar, që do shërbenin si imamë e edukatorë islamë në xhamitë apo medresetë e rihapura. Programi Master Shkencor në “Shkenca Moderne Islame”, është licencuar me UMASH Nr. 218, datë 28.05.2012 dhe akreditimi i parë është realizuar me UMASH Nr. 223, datë 04.06.2013 nga APAAL dhe në vitin 2017, ky vlerësim për programet e studimit të ofruara, është rikonfirmuar nga Agjencia Britanike e Sigurimit të Cilësisë. Institucioni ka marrë certifikatën e cilësisë ISO 9001:2008.

GRUPI I VLERËSIMIT TË JASHTËM (GVJ)

Përbërja e GVJ: Bordi i Akreditimit dhe Agjencia e Sigurimit të Cilësisë në Arsimin e Lartë, vendosën: Prof. As. Dr. Enri Hide dhe Dr. Zana Strazimiri, si ekspertë të jashtëm vlerësimi për këtë program studimi.

Gjatë gjithë procedurës ekspertët e vlerësimit të jashtëm janë asistuar nga Kordinatori Teknik i ASCAL, Z. Erjon Xhako. Draft-Raporti i Vlerësimit të jashtëm është dërguar në Institucion më datë 18.04.2019 me anë të sistemit AMS dhe me shkresë zyrtare Nr.6/47 prot. Datë 18.04.2019. Institucioni ka sjellë me anë të shkresës nr. 147/1prot. Datë 25.04.2019, komentet mbi draft raportin.

GVJ, pasi lexoi me vëmendje komentet e institucionit mbi Draft-Raportin e vlerësimit për programin e studimit në fjalë, sqaron si më poshtë:

-Për komentin: *KUB ka kryer një studim të nevojave të tregut të punës në lidhje me programet që ofron, i paraqitur ky në momentin e licensimit pranë MASR dhe APAAL. Gjithashtu në vitin 2016 Departamenti i Shkencave Islame ka kryer një studim tregu, ku bazuar mbi të, si dhe aktet ligjore në fuqi ka dorëzuar në MASR kërkesën për riorganizimin e porgramit Master i Shkencave në Shkenca Moderne Islame.* GVJ vlerëson se në vijim të depozitimit të këtij studimi nga institucioni, konkretisht raporti i vitit 2017, me titull: “Studim Tregu: Fusha e Shkencave Islame në Shqipëri”, që përmban një analizë të detajuar të tregut dhe nevojave për ekspertë të pajisur me njohuri në fushën e shkencave moderne islame dhe dije të avancuara teologjike. **Raporti në këtë pikë ndryshon.**

-Për komentin: *Në lëndën seminare trajtohen dhe studiohen tematika nga rilindasit, dijetarët dhe intelektualët myslimanë shqiptarë si Sami Frashëri, H.Ali Korca, H.Ibrahim Dalliu, H.Ali Kraja etj., ku studentët zhvillojnë projekte rreth verpave të tyre.Gjithashtu në lëndën “Histori e krahasuar e religjioneve” dhe Sociologji e fesë” trajtohen tematika lidhur me historinë e harmonisë dhe dialogut në kontekstin shqiptar. Në dosjen e riorganizimit është shtuar edhe një lëndë e re “Historia e Komuniteteve Fetare në Shqipëri” (ISC 521).* GVJ, pas rishikimit të programeve të detajuara të lëndëve dhe literaturës së tyre, si dhe duke arsyetuar se fokusi tek këta dijetarë është trajtuar gjerësisht në nivelin Bachelor. **Raporti në këtë pikë ndryshon.**

-Për komentin: Në RVB sqarohet se 'institucioni ka marrë masa duke pasuruar Bibliotekën e IAL me literature në gjuhën shqipe, që vjen kryesisht nga Komuniteti Myslyman i Shqipërisë, Bashkësia Islame e Kosovës, Fakulteti i Studimeve Islame Prishtinë dhe Fakulteti i Shkencave Islame, Shkup, si dhe shtëpi të tjera botuese', ku edhe sipas evidencës nr.36 tashmë numërohen 6.000 tituj shqip. Si dhe në RVB, te 'Pika të forta', pika 8, thuhet se KU Bedër ka: "Një ndër bibliotekat më të pasura me literaturë Islame në Shqipëri në disa gjuhë, e cila është një mundësi e mirë për hulumtime shkencore në këtë fushë, jo vetëm për stafin akademik të departamentit por edhe më gjerë". GVJ merr parasysh pjesërisht komentet e institucionit, pasi gjykojmë se në kuadrin e ristrukturimit të pritshëm të KUB , sugjerohet nxitja e institucionit për pasurimin e mëtejshëm të bibliotekës me tituj shqip. **Raporti në këtë pikë ndryshon.**

-Për komentin: Ndryshimi i lëndëve është parashikuar në riorganizimin e programit i cili i është dërguar MASR në vitin 2016. GVJ vlerëson faktin se institucioni ndodhet në procesin e ri-organizimit, në kuadrin e të cilit do të ndodhin edhe ndryshimet eventuale. **Raporti në këtë pikë nuk ndryshon.**

-Për komentin: Departamenti i Shkencave Islame krahas zhvillimit të leksioneve të hapura me lektorë të ftuar, ka zhvilluar edhe shkolla verore me grupe të ndryshme studentësh në Universitetin e Vjenës, Austri, Universitetin e Kajros si dhe Universitetin e Ez'herit në Egjipt. GVJ merr në konsideratë komentin e institucionit lidhur me këtë konstatim si dhe i qëndron faktit se bashkëpunimi duhet të shtrihet në të ardhmen edhe në sektorët shkencorë, përmes bashkëpunimeve shkencore, projekteve të përbashkëta kërkimore dhe thellimit të bashkëpunimit në programet kuadër të kërkimit shkencor të Bashkimit Evropian dhe instrumenteve/organizatave të tjera kërkimore ndërkombëtare. **Raporti në këtë pikë nuk ndryshon.**

ANALIZË PËR PLOTËSIMIN E REKOMANDIMEVE TË DHËNA NGA KA NË VENDIMIN PËR AKKREDITIMIN E PARË

I. Rekomandimet e Këshillit të Akreditimit

- a) Sigurimi i literaturës së shkruar në gjuhën shqipe, për të ndihmuar studentin gjatë kërkimeve shkencore, për shkak të mungesës së literaturës në gjuhën shqipe.
- b) Rritja e numrit të personelit akademik shqiptar.
- c) Krijimi i kushteve që studentët e këtij programi studimi të japin në përfundim dhe provimin e gjuhës angleze, mbi bazën e testeve të njohura ndërkombëtare.

II. Plotësimi i tyre nga Institucioni

- a. Për rekomandimin *“Të sigurohet literaturë e shkruar në gjuhën shqipe për të ndihmuar studentin gjatë kërkimeve shkencore, për shkak të mungesës së literaturës në gjuhën shqipe”*, institucioni ka marrë masa duke pasuruar Bibliotekën e IAL me literaturë në gjuhën shqipe, që vjen kryesisht nga Komuniteti Mysliman i Shqipërisë, Bashkësia Islame e Kosovës, Fakulteti i Studimeve Islame Prishtinë dhe Fakulteti i Shkencave Islame, Shkup, si dhe shtëpi të tjera botuese. Aktualisht, në bibliotekën e KUB gjenden rreth 7200 tituj lidhur me fushën e shkencave islame, ku rreth 30% e tyre janë në gjuhën shqipe, 10% në anglisht, 20% në arabisht dhe 40% në gjuhën turke. **Ky rekomandim është përmbushur.**
- b. Për rekomandimin *“Të rritet numri i personelit akademik shqiptar”* institucioni ka marrë masat dhe është shtuar personeli akademik shqiptar, i inkuadruar në stafin akademik të departamentit. Nëse për vitin akademik 2014-2014, sic rezulton nga të dhënat e RVB, Departamenti kishte dy pedagogë shqiptarë efektivë (MA) dhe dy me kontratë (MA dhe Master Shkencor), ky numër ka ardhur duke u rritur, në varësi të procesit të kualifikimit dhe plotësimit të kushteve për personel akademik. Në vitin akademik 2016-17 vihet re një ndryshim i theksuar në përbërjen dhe kualifikimin e stafit shqiptar; përgjegjësi i departamentit është pedagog shqiptar, me gradën “Dr” dhe stafi ka në përbërje 5 pedagogë efektivë shqiptarë dhe 4 me kontratë. Në vitin akademik, 2017-18 numri i pedagogëve shqiptarë me kontratë është rritur në 6, ndërsa për vitin akademik 2018-19, nga 14 pedagogët që përbëjnë stafin (11 efektivë e 3 me kontratë), vetëm 3 janë me kombësi të huaj. Një ngërç institucional, që e ka frenuar shtimin e personelit akademik shqiptar, ka qenë e mbetet problemi i njohjes dhe i ekuivalentimit të diplomave të studentëve shqiptarë që kanë studiuar në universitetet e huaja për teologji islamike, me argumentin se MASR nuk ka ekspertë në këtë fushë. **Ky rekomandim është përmbushur.**
- c. Për rekomandimin *“Të sigurohet që studentët e këtij programi studimi të japin në përfundim edhe provimin e gjuhës angleze, mbi bazën e teksteve të njohura ndërkombëtare”*, nga vizita në sekretarinë mësimore, GVJ konfirmoi se institucioni ka realizuar që dëshmia e mbrojtjes së gjuhës angleze, ose e katër gjuhëve të tjera të përdorura në BE e të miratuara nga MASR, të vlerësuara me një nga testet e njohura ndërkombëtare, të paraqitet që në momentin e regjistrimit në programin Master Shkencor (GVJ verifikoi dosjet e studentëve pranë sekretarisë mësimore). **Ky rekomandim është përmbushur.**

1. Misioni/Objektivat e programit të studimit

Pjesa përshkrimore

Terma reference: Qëllimet dhe objektivat e mësimdhënies dhe kërkimit shkencor, strategjitë afatshkurtra, afatmesme dhe afatgjata, ndjekja dhe përshtatja e objektivave dhe e qëllimeve me kohën, të dhëna të përgjithshme për IAL.

Nisur nga shqyrtimi i dokumentacionit që i referohet programit Master Shkencor në “Shkenca Moderne Islame”, si: rregulloret e institucionit, statuti i KUB, RVB për programin në fjalë, plani strategjik i institucionit, plani mësimor me kurrikulat e përmbajtjen e programeve të lëndëve, por edhe nga takimet në departament, bëhet e qartë se ky program studimi i ciklit të dytë ka si qëllim edukimin e formimin e studentëve me njohuri të thelluara në fushën e studimeve islame dhe të çështjeve bashkëkohore të lidhura me to. Programi ofron bazën teorike për përgatitjen e formimin e një individi që kultivon mendimin kritik e që mund të angazhohet në debatet e politikat, por edhe kërkimet shkencore që lidhen me rolin e Islamit në shoqëritë moderne e atë shqiptare në veçanti. Specifika e programit është qasja që analizon e integron lidhjen midis aspekteve historike, fetare, juridike, politike të Islamit, nga këndvështrimi i shkencave humane e sociale. Programi synon formimin e një individi aktiv, bashkëpunues, e të integruar në shoqëri, me cilësi etike, estetike, kulturore dhe profesionale, të lidhur ngushtë me problematikat bashkëkohore e veçanërisht ato të realitetit shqiptar.

Programi i përgjigjet nevojës së përgatitjes të kuadrove fetarë për të gjitha instancat e KMSH-së brenda vendit, në përputhje me traditën shekullore të Islamit në trojet shqiptare, në bashkëjetesë me të gjithë bashkëkombësit e vet të besimeve të tjera fetare, të formimit dhe konsolidimit të brezave të profesionistëve të rinj në fushën e shkencave islame, të teologëve islamë, me fizionomi të qartë kombëtare, të cilët mund të shërbejnë si personel në institucionet e ndryshme në varësi të KMSH-së, në trevat shqiptare, institucionet islame në Shqipëri, si dhe ato në diasporë e më gjerë.

Në Departamentin e Shkencave Islame, me përfundimin e plotë të programit me ciklin e dytë Master Shkencor, në “Shkenca Moderne Islame” çelet mundësia që studentët të vijojnë studimet në ciklin e tretë, doktoraturë, në institucione publike dhe private brenda dhe jashtë vendit, por edhe të kryejnë studime pasuniversitare në fusha të tjera të Shkencave Sociale, si histori, psikologji, sociologji, filozofi, etj., brenda dhe jashtë vendit, hapësirë e cila i ndihmon të diplomuarit që të kenë mundësi punësimi jo vetëm brenda instancave të KMSH-së, por edhe në institucione të tjera publike dhe private në Shqipëri, rajon dhe në botë.

Misioni i Departamentit të Shkencave Islame për programin Master Shkencor në “Shkenca Moderne Islame” është konceptuar në harmoni të plotë me misionin e përgjithshëm të KUB me standardet ndërkombëtare, si edhe me veçantitë dhe risitë që synon të sjellë ky institucion në vendin tonë dhe më gjerë. Departamenti është përpjekur të integrojë mësimdhënien me kërkimin shkencor, duke nxitur dhe mbështetur pjesëmarrjen aktive të personelit akademik dhe studentëve në projekte dhe veprimtari kërkimore-shkencore, duke organizuar panele, seminare, simpoziume, konferenca kombëtare dhe ndërkombëtare, shkolla verore, si në Austri dhe Egjipt. Ndër aktivitetet ekstra-kurrikulare të studentëve, rëndësi i është dhënë aktivizimit të tyre në aktivitete sociale dhe kulturore, nëpërmjet klubeve studentore.

Rëndësi e veçantë, në kuadër të objektivave strategjikë që lidhen me kërkimin shkencor, i është kushtuar botimit të artikujve shkencorë të stafit akademik, por edhe punimeve më të mira të studentëve, nga projektet apo tezat e diplomave të ciklit të parë dhe të dytë Master Shkencor.

Cilësisë së mësimdhënies e kërkimit shkencor në Departament i kanë shërbyer edhe marrëveshjet e bashkëpunimit me institucione partnere, brenda dhe jashtë Shqipërisë.

Vlerësimi sipas Standardeve

Standardi/Kriteret	Vlerësimi sipas standardeve
<p>Standardi I.1 - Institucioni ofron programe studimesh në përputhje me misionin dhe qëllimin e tij.</p> <p>Kriteri 3 Programet e studimeve hartohen në përputhje me misionin dhe qëllimin e institucionit;</p> <p>Kriteri 4 Programet e studimeve hartohen në përputhje me nevojat e tregut të punës;</p> <p>Kriteri 5 Programet e studimeve hartohen në përputhje me zhvillimin ekonomik të vendit;</p> <p>Kriteri 6 Programet e studimeve pasqyrojnë vullnetin e institucionit për ruajtjen e vlerave kulturore të kombit.</p>	<p>Nga shqyrtimi i programit të studimit Master Shkencor në “Shkenca Moderne Islame” (Lista e plotë e silabuseve të programit “Master i Shkencave” në “Shkenca Moderne Islame”, evid. nr. 27), takimet me Dekanin e Fakultetit të Shkencave Humane, përgjegjës të Departamentit të Shkencave Islame dhe stafin akademik të programit, konstatohet se programi është në përputhje me misionin e qëllimin e Departamentit të Shkencave Islame për përgatitjen e profesionistëve të kualifikuar në fushën e Shkencave Islame, të cilët mund të shërbejnë si personel në institucionet e ndryshme në varësi të KMSH-së, në trevat shqiptare, institucionet islame në Shqipëri, si dhe ato në diasporë e më gjerë.</p> <p>Programi, me kurrikulën e tij, kontribuon në përhapjen e mesazhit paqësor të Islamit në rajon e më gjerë.</p> <p>Nga takimet me Dekanin e Fakultetit të Shkencave Humane, me përgjegjës të Departamentit të Shkencave Islame dhe nga shqyrtimi i dokumentacionin përkatës, evidentohet se ky program Master Shkencor, i vetmi i këtij lloji në Shqipëri, i diktuar nga nevojat e KMSH, i shërben formimit dhe plotësimit të kuadrove të këtij institucioni në rang kombëtar. Shumica e të diplomuarve, punësohen në institucionet e dikasteret e Komunitetit Mysliman të Shqipërisë, pranë drejtorive të saj në Selinë Qendrore, filialeve në rrethe, nëpër medresetë e qyteteve kryesore, në kurse dhe qendrat kulturore, revistat, mediat e shkruara, radion e KMSH-së “Spektrum”, si dhe në Kolegjin Universitar “Bedër”, si specialistë të marrëdhënieve ndërkulturore dhe ndërfitare në institucione dhe organizata qeveritare dhe OJF të ndryshme kombëtare dhe ndërkombëtare (Model i raportit vjetor institucional.evid.nr. 34, model i</p>

raportit vjetor të departamentit, evid.nr.20). Sipas RBV, “në përputhje me kërkesat ligjore dhe procedurat e nevojshme për licensim, KUB ka bërë një studim të tregut të punës. Në përfundim të studimit u vendos për programet që do të ofrohen”. Sipas të dhënave nga raporti vjetor institucional 2017-2018 dhe raporti vjetor i departamentit për vitin akademik 2017-2018 (të sipërcituara), ka evidenca të punësimit të të diplomuarve në një masë të konsiderueshme. Institucioni ka përgatitur një studim të tregut të punës për vitet për periudhën që ka kaluar nga akreditimi i parë. Ky studim është kryer në vitin 2017 dhe përmban analiza të detajuara të tregut dhe nevojave të tij për specialistë dhe njohës të mirë të fushës së shkencave moderne islame dhe shkencave teologjike në përgjithësi. Programi i studimit është hartuar në përputhje me zhvillimin ekonomik të vendit, premisë për licensimin e tij.

Nga shqyrtimi i programit të studimit Master Shkencor në “Shkenca Moderne Islame” (Lista e plotë e syllabuseve të programit “Master i Shkencave” në “Shkenca Moderne Islame”, evid.nr.27), dokumentacionin përkatës të raporteve vjetore të institucionit e departamentit (të sipërcituara), objektivat e “Planit strategjik të KUB 2018-2023”, evid.nr. 13, informacionin mbi “Aktivitetet akademike të Departamentit të Shkencave Islame 2013-2018, evid.nr.34, nga takimet me dekanin e Fakultetit të Shkencave Humane, përgjegjësin e Departamentit të Shkencave Islame dhe stafin akademik të programit, konstatohet se programi është konceptuar në përputhje me strategjinë e misionin e KUB dhe, departamentit në veçanti, që të formojë e të kultivojë tek studentët vlerat më të mira të traditës islame në Shqipëri e trojet shqiptare më gjërë, historinë, kontributet e vlerat e saj për realitetin bashkëkohor e atë shqiptar në drejtim të forcimit të paqes e bashkëjetesës ndërftare, të nxitjes së dialogut ndërftar dhe luftës kundër ekstremizmit e radikalizmit në tërësi. Në program njohuritë me natyrë historike dhe sociologjike, që i referohen kontekstit shqiptarë janë përfshirë dhe integruar/shpërndarë nëpër lëndët e tjera, duke u lënë një hapësirë të veçantë, pa qenë nevoja të trajtohen në mënyrë specifike. Edhe tezat e studentëve orientohen në njohjen e ruajtjen traditës

	<p>kulturore fetare e vlerave kombëtare.(Model i raportit vjetor të departamentit, evid. nr. 20) Nga pikëpamja e aktiviteteve shkencore, rezulton se Departamenti ka zhvilluar një sërë aktivitesh kulturore e shkencore gjatë gjithë periudhës pas akreditimit të parë, për promovimin e harmonisë dhe bashkëjetesës ndërfitare, si në bashkëpunim me IAL-të e tjera teologjike në Shqipëri, ashtu edhe me partnerë ndërkombëtarë. Në panele, simpoziume, konferenca e aktivitete sociale të karakterit kombëtar e ndërkombëtar. (RVB, rubrika 11 mbi politikat e kërkimit shkencor). <i>Sidoqoftë, duke mbetur një problematikë e mprehtë dhe aktuale, kërkohet që të pasurohet më tej në format e qasjet e saj.</i></p>
<p>Standardi I.2 - Programet e studimeve janë në përputhje me strategjinë për zhvillim të institucionit.</p>	
<p>Kriteri 1 Programet e studimeve janë përshtatur me strategjinë për zhvillim të institucionit;</p>	<p>Nga shqyrtimi i sylabuseve të programit dhe strategjisë së përgjithshëm të KUB (dokumente të sipërcituara), por edhe nga biseda me Dekanin e përgjegjës të departamentit e stafit përkatës të programit, rezulton qartë se vizioni i tij është në përputhje me misionin e strategjinë e përgjithshëm të KUB dhe të Departamentit por edhe me standardet ndërkombëtare. Gjithashtu, programi është në përputhje edhe me veçantitë dhe risitë që synon të sjellë ky institucion në vendin tonë dhe më gjerë, për formimin e profesionistëve të rinj që kultivojnë mendimin kritik, inovacionin dhe aspiratën për të arritur progres dhe sukses, që synojnë të aplikojnë vlerat dhe aftësitë e fituara në çdo aspekt të jetës dhe karrierës së tyre të ardhshme. Me fizionominë e veçantë që ka departamenti, ky program përpunohet të realizojë objektivat që lidhen me ato risi që burojnë nga rifitimi i lirisë së fesë e situata e re fetare në Shqipëri. Këto objektiva, me një zhvillim të mëtejshëm, pasqyrohen edhe në planin strategjik të institucionit 2018-2023 (evid. Nr. 13)</p>
<p>Standardi I.3 - Programet e studimeve ofrohen në përputhje me aktet ligjore e nënligjore në fuqi.</p>	
<p>Kriteri 1 Përmbatja e programeve të studimeve është në përputhje me kriteret e përcaktuara nga aktet ligjore dhe nënligjore në fuqi;</p> <p>Kriteri 2 Emërtimi i programit të studimit është në përputhje me nivelin e kualifikimit të arritur dhe të përcaktuar nga Korniza Shqiptare e Kualifikimit.</p>	<p>Programi i studimit është në përputhje të plotë me aktet ligjore dhe nënligjore në fuqi, e vërtetuar kjo edhe nga akreditimi i parë i realizuar. Gjithashtu programi është bazuar në Kartën e Bolonjës, që përcakton ndarjen e grupimin e lëndëve në kurrikulën e programit Master. (RVB, rubrika.8 mbi Politikat e formimit të studentëve, me tabelat e planeve mësimore, Lista e plotë e sylabuseve të</p>

	<p>programit Master Shkencor në “Shkenca Moderne Islame, evid. nr. 27, etj) Programi i pajis studentët me njohuri të avancuara, si dhe me metoda e parime shkencore të përgjithshme dhe të veçanta që lidhen me studimin e Islamit.</p> <p>Emërtimi i programit është në përputhje me nivelin e kualifikimit të arritur dhe të përcaktuar nga Korniza Shqiptare e Kualifikimit. (niv.7) <i>Problemi që vihet re lidhur me përmbajtjen e programit e sylabuset përkatëse, është se një pjesë e madhe e lëndëve janë të njëjta me ato të programit tjetër të ciklit të dytë të departamentit, atë të MSc në “Shkenca Themelore Islame”. Kjo vërejtje është bërë edhe me pare, në raportin e vlerësimit të jashtëm të kërkuar nga IAL, me sugjerimin e ndryshimit të lëndëve ose të profilizimit të programeve në një të vetëm (7.12.2014, evid.nr.25).</i></p>
<p>Standardi I.11 - Institucioni harton një plan zhvillimi të programeve të studimeve, të rezultateve të mësimdhënies dhe të të nxënit.</p>	
<p>Kriteri 1 Institucioni harton një plan strategjik në nivel institucioni për zhvillimin dhe përmirësimin e programeve të studimeve;</p> <p>Kriteri 2 Institucioni harton një plan strategjik në nivel institucioni për përmirësimin e rezultateve të mësimdhënies dhe të të nxënit.</p>	<p>Referuar RVB, institucioni ka pasur një plan strategjik për vitet 2012-2017. Është miratuar, në vazhdimësi, plani strategjik 2018-2023, që përmban strategjinë përkatëse, në nivel institucional, për zhvillimin dhe përmirësimin e programeve të studimeve. (Plani strategjik i KUB 2018-2023. evid. 13)</p> <p>Në objektivat strategjike të departamentit e vizionin e tij (Raporti vjetor i Departamentit 2017-2018, evid. nr. 20) pasqyrohen, nisur nga strategjia e përgjithshme e KUB, synimet e masat për përmirësimin e rezultateve të mësimdhënies dhe të të nxënit, evidentuar edhe në procedurat e vetëvlerësimit, rekrutimit të stafit, trajnimeve, etj, të kryera në nivel departamenti . Gjithashtu, edhe forcimi i kërkesës ndaj kërkimit shkencor, i angazhimit të studentëve në punën kërkimore, rritjes së cilësisë së mësimdhënies, shtimit të literaturës në gjuhën shqipe, etj janë indikatorë për përmirësimin e rezultateve të mësimdhënies e të nxënit. Ky objektivi është pasqyruar edhe në Planin strategjik të KUB 2018-2023. (evid.13).</p>
<p><u>Konkluzionet e vlerësimit:</u></p> <p>Nga studimi i RVB e dokumentacionit perkates si dhe nga takimet në institucion me titullarët e stafin përgjegjës të programit, konkludohet se:</p> <p>a. Programi Master Shkencor në “Shkenca Moderne Islame”, me kurrikulën që ofron dhe elementët përbërës të saj, është në përputhje me misionin dhe qëllimin e Departamentit për edukimin e formimin e studentëve me njohuri të thelluara në fushën e studimeve islame dhe të çështjeve bashkëkohore të lidhura me to. Programi ka si specifike qasjen që analizon e integron lidhjen midis</p>	

aspekteve historike, fetare, juridike, politike të Islamit, nga këndvështrimi i shkencave humane e ato sociale.

- b. Kurrikula e programit dhe aktivitetet mbështetëse i shërbejnë njohjes dhe edukimit të traditës, ruajtjes së vlerave kulturore të kombit si dhe forcimit të dialogut ndërfaqetar. Programi synon formimin e teologut islam me fizionomi të qartë kombëtare.
- c. Programi është në përputhje edhe me standardet ndërkombëtare, duke sjellë dhe risi që lidhen me veçantinë e fenomenit fetar në Shqipëri.
- d. Programi është në përputhje të plotë me aktet ligjore dhe nënligjore në fuqi, me Kartën e Bolonjës, dhe me kornizat bazë shqiptare të kualifikimit.
- e. Departamenti, në hapjen e këtij programi, ka mbajtur parasysh strategjinë e KUB, duke hartuar një plan strategjik në nivel institucional për përmirësimin e rezultateve të mësimdhënies dhe të të nxënit. *Grupi i vlerësimit është i mendimit se programi MSc në "Shkenca Moderne Islame" i plotëson kriteret e standarteve të mësipërme si një program MSc; sidoqoftë me riorganizimin e tij dhe emërtimin "Shkenca Islame" sugjerohet edhe rishikimi i lëndëve, që do i japin fizionominë në përputhje me emërtimin e ri dhe do bëjnë diferencimin nga programi tjetër MSc në "Shkenca Themelore Islame".*

2. Struktura akademike e Fakultetit (departamentit përgjegjës për programin e studimit)

Pjesa përshkrimore

Terma reference: përbërësit e njësive dhe stafet e tyre, kompetencat, Baza e të dhënave të njësive, freskimi i vazhdueshëm i saj dhe përgjegjësitë e mbajtjes dhe dhënies së informacionit

Departamenti i Shkencave Islame, përgjegjës për programin e studimit Master Shkencor në "Shkenca Moderne Islame", është pjesë e Fakultetit të Shkencave Humane, që së bashku me Fakultetin e Filologjisë dhe Edukimit kanë në përbërjen e tyre, gjithsej, 6 departamente si dhe dy qendra kërkimore zhvillimore e njësitë ndihmëse administrative.

Fakulteti i Shkencave Humane ka në përbërjen e vet Departamentin e Shkencave Islame, Departamentin e Drejtësisë dhe Departamentin e Shkencave të Komunikimit. Fakulteti bashkërendon mësimdhënien, kërkimin shkencor dhe zhvillimin kulturor në fusha mësimdhënëse-kërkimore. Fakulteti ofron programe të studimeve "Bachelor" dhe "Master i Shkencave", në përfundim të të cilave jepet diplomë. Si njësi kryesore, fakulteti operon në bazë të parimit të autonomisë, brenda kompetencave përkatëse. Me mision përgatitjen e individëve të kualifikuar në fushën e Shkencave Islame, ai i përgatit studentët me njohuri të nivelit bashkëkohor si dhe u krijon kushte për studime të thelluara brenda dhe jashtë vendit.

Në vizionin e vet, Fakulteti i Shkencave Humane synon të japë përvojën dhe risitë në mënyrën e aftësisë dhe të përgatitjes së studentëve, nëpërmjet gërshetimit të mirorganizuar të anës teorike me atë praktike, me një staf akademik të kualifikuar dhe në kushtet e një infrastrukture mësimore e kërkimore bashkëkohore.

Si njësi bazë, Departamenti i Shkencave Islame ka në përbërjen e vet stafin akademik, Këshillin e Departamentit dhe Sekretarinë mësimore përkatëse.

Këshilli merr gjithashtu vendime në lidhje me transferimet e studimeve dhe bën njohjen e lëndëve dhe programeve mësimore duke ia dërguar dekanatit për dijeni.

Stafi akademik i Departamentit të Shkencave Islame është një staf i kualifikuar, kryesisht me grada e tituj shkencor. Departamenti, për natyrën e tij specifike si dhe mungesën e personelit të përgatitur akademik para hapjes së institucionit në fushën e shkencave islame, për shkaqet e njohura të mungesës së ushtrimit të lirisë së besimit islam në Shqipëri për një periudhë të gjatë, është hapur e ka funksionuar duke punësuar personel akademik vendas dhe të huaj. Gjithashtu gjuha e zhvillimit të programit është turqishtja, në pritje të miratimit të organizimit të departamentit në gjuhën shqipe.

Përgjegjësi i departamentit është me gradën Dr. Çdo departament zgjedh Komitetin shkencor për çdo program të studimit të ciklit të dytë, i cili përbëhet nga jo më pak se tre anëtarë të personelit akademik. Komiteti shkencor mban përgjegjësinë organizative për programin përkatës të ciklit të dytë, përcakton personelin tjetër akademik dhe ndihmës, me të cilin do të bashkëpunojë për realizimin e programit të studimit, përgatit dhe propozon strategjinë e zhvillimit, planin dhe strukturën e studimeve dhe programin e kërkimeve.

Komiteti përgatit çdo vit raportin e veprimtarive të programeve të studimit të ciklit të dytë. Komiteti ka në përbërje tre antarë, me tituj e grada shkencore.

Vlerësimi i Treguesve të matshëm:

Struktura akademike e Fakultetit

KUB organizohet në 2 fakultete: Fakulteti i Shkencave Humane dhe Fakulteti i Filologjisë dhe Edukimit. Bazuar në ligjin “Mbi Arsimin e Lartë në Republikën e Shqipërisë” Nr. 9741, datë 21.05.2007, i ndryshuar me ligjin nr. 10307, datë 22.07.2010 “Për Disa Ndryshime dhe Shtesa në Ligjin nr. 9741, datë 21.05.2007, “Për Arsimin e Lartë në Republikën e Shqipërisë”, në licencën e dhënë me Vendimin e Këshillit të Ministrave Nr. 286, datë 6.4.2011, “Për licencimin e Institucionit Privat të Arsimit të Lartë “KUB” secili nga fakultetet përbëhet nga tre departamente.

Fakulteti i Shkencave Humane është njësi kryesore në KUB, që bashkërendon mësimdhënien, kërkimin shkencor dhe zhvillimin kulturor në fusha mësimdhënëse-kërkimore.

Politika e Fakultetit është të tërheqë staf të kualifikuar, kryesisht me grada e tituj shkencor, standart të përcaktuar në strategjinë e zhvillimit të Institucionit. Për të plotësuar nevojat për staf akademik me tituj e grada shkencore, institucioni ka punësuar pedagogë vendas dhe të huaj me eksperiencë në fushën akademike.

Departamentet kanë këshillat të cilat kryesohen nga përgjegjësi i departamentit dhe përbëhen nga zëvendësit e tij, nëse ka, dhe nga anëtarët e stafit akademik të departamentit.

Në strukturën e vet, fakulteti, për tre departamentet ka përgjegjësin përkatës, me kompetencat e funksionet respektive. Në strukturën e vet, Fakulteti ka edhe administratorin që është përgjegjës për mirëfunksionimin financiar dhe administrativ të tij.

Gjithashtu, pranë cdo departamenti, me funksion ndihmës akademik me karakter administrativ, funksionon edhe Koordinatorin i departamentit përkatës.

Për sa i përket stafit akademik të fakultetit, duke filluar nga viti akademik 2013-2014 e deri në vitin aktual akademik 2018-2019, lidhur me PAE (personel akademik efektiv), ka një rritje të stafit me tituj e grada shkencore. Në vitin akademik 2013-14 personeli me grada e tituj shkencore përbënte 1/3 e të gjithë stafit akademik, ndërsa për vitin 2018-2019 stafi me tituj e grada shkencore përbën 1/2 e të gjithë stafit akademik. Ndërkaq, vihet re një ulje e numrit të PAK (personel akademik efektiv), cka do të thotë se është rritur pesha në mësimdhënie nga ana e PAE.

(Shih në Aneks tabelat 1, 2)

Të dhëna për Stafin akademik të Departamentit përgjegjës

Departamenti i Shkencave Islame, në ndryshim nga dy departamentet e tjera, për natyrën e tij specifike e të vakumit tërësor të një personeli akademik shqiptar në këtë fushë kur është hapur institucioni, në fillimet e tij është mbështeture në një staf akademik të huaj, që kishte edhe tituj e grada shkencore. Përgjegjësi i departamentit ka qënë i huaj, me titullin “Profesor”. Në dinamikë, është rritur stafi shqiptar në proces kualifikimi, numri i lektorëve shqiptarë me gradën “Dr”, ndërsa ka lëvizur një pjesë e stafit të huaj. Duke filluar me vitin akademik 2016-17 e në vazhdim, përgjegjësi i departamentit është vendas, me gradën “Dr”. Aktualisht Departamenti ka 14 pedagogë, 11 të brendshëm dhe 3 të jashtëm, Nga këta, 1 është me titullin Prof. Asoc, 5 me gradën Dr. (njëri i jashtëm), 3 në proces doktorature (një i jashtëm) dhe 5 Master Shkencor (një i jashtëm)
(Tabela 1 në Aneks)

Vlerësimi sipas Standardeve

Standardi/Kriteret	Vlerësimi sipas standardeve
Standardi II.2 - Institucioni organizohet në përputhje me aktet ligjore e nënligjore në fuqi, për përmbushjen e misionit të tij.	
Kriteri 1 Institucioni organizohet në mënyrë që të përmbushë misionin e tij;	KUB organizohet në mbështetje të kuadrit ligjor që e përcakton atë si kolegji universitar. (Vendimi i Keshillit të Ministrave për licencimin e Shkolles së Lartë “Hena e Plote” Beder, evid.nr.14, Statuti dhe Rregullorja e institucionit.evid.nr1, nr.2). Institucioni ofron studime në dy cikle, në ciklin e parë dhe në ciklin e dytë. KUB është organizuar në mënyrë që të përmbushë misionin e tij.
Kriteri 2 Institucioni ka së paku dy Fakultete;	KUB përbëhet nga dy fakultete, Fakulteti i Shkencave Humane dhe Fakulteti i Filologjisë dhe Edukimit.
Kriteri 3 Fakulteti organizohet në njësi bazë. Çdo fakultet ka, së paku, tri të tilla, nga të cilat dy departamente;	Referuar Statutit, Rregullores dhe RVB të cituara edhe më sipër, Fakulteti i Shkencave Humane përbëhet nga 3 departamente: Departamenti i Drejtësisë, i Shkencave të Komunikimit dhe i Shkencave Islame
Kriteri 4 Fakulteti ose Instituti i Kërkimit dhe Zhvillimit përbëhet nga, së paku, 3 njësi bazë me objektiva dhe mision të mirëpërcaktuar;	Ndërsa Fakulteti i Filologjisë dhe Edukimit përbëhet nga 3 departamente: Departamenti i Gjuhës dhe Letërsisë Angleze , i Shkencave të Edukimit dhe Shkencave Kompjuterike. Referuar Statutit, Rregullores dhe RVB të cituara edhe më sipër, fakultetet janë të përbërë nga tre departamente, me objektiva të përcaktuara qartë, të pasqyruara edhe në faqen zyrtare të tij.
Kriteri 5 Departamenti duhet të ketë në përbërje të tij të paktën 7 anëtarë efektivë si personel akademik, ndër të cilët të paktën 3 duhet të jenë me gradën shkencore “Doktor”.	Departamenti i Shkencave Islame drejtohet nga Këshilli i Departamentit, ku përfshihet i gjithë stafi akademik i brendshëm. Departamenti përbehet nga 11 pedagogë me kohë të plotë, 3 pedagogë me kohë të pjesshme. Stafi

	<p>përbëhet nga, një (1) anëtar efektiv me titullin shkencor “Prof. Asoc. Dr”, katër (4) anëtarë efektivë kanë gradën shkencore “Dr” dhe gjashtë (6) anëtarë me gradën Master Shkencor.</p>
<p>Standardi II.3 - Njësitë e institucionit angazhohen drejtpërdrejt dhe me përkushtim për realizimin e programeve të studimeve.</p>	
<p>Kriteri 1 Njësitë bazë dhe kryesore janë të ndërgjegjshme për përgjegjësitë që kanë për realizimin e programeve të studimeve;</p> <p>Kriteri 2 Njësitë bazë dhe kryesore përfshihen në procesin e rekrutimit të personelit akademik të nevojshëm dhe në vlerësimin e tij.</p>	<p>Bazuar në Statut, neni 4, 5, në Rregulloren Themelore, neni 25, ashtu edhe në Rregulloren e Organizimit Akademik (evid.nr.3), stafi i fakultetit dhe i departamentit përpiqen të përmbushin me përgjegjësi detyrimet që kanë për realizimin e programeve të studimeve. Edhe në objektivat e shpallura, misionin dhe vizionin përkatës, si të njësisë kryesore (fakultetit), ashtu edhe njësisë bazë (departamentit), reflektohet përgjegjshmëria për realizimin e programeve të studimit. (Model i raportit vjetor të departamentit, evid.nr.20; model i raportit institucional vjetor, evid.nr.34)</p> <p>Procedura e rekrutimit të personelit akademik, në bazë të Rregullores për Punësimin, Promovimin dhe Vlerësimin e Performancës Akademike, evid.nr.7, përfshin edhe njësinë kryesore, edhe atë bazë. Departamenti, identifikon nevojat për staf të ri akademik. Kërkesa i dorëzohet për aprovim dekanit të Fakultetit e më pas rektorit. Pas miratimit, kërkesa i dërgohet për ndjekje Zyres së Burimeve Njerëzore, që ka për detyrë të publikojë vendin (vendet) vakant në web-in e KUB dhe/ose në zyrën e punës. Në baze të kriterëve të vendosura, Zyra e Burimeve Njerëzore ben seleksionimin e parë dhe me pas dosja (dosjet) që plotëson kriteret formale I shkon për shqyrtim komisionit ad-hoc të vlerësimit, të ngritur nga njësi bazë, të përbërë nga Dekani i fakultetit përkatës, përgjegjësi i Njësisë bazë përkatëse, si dhe një anëtar nga personeli akademik i njësisë bazë, relator i komisionit. Komisioni bën renditjen e kandidaturave dhe ia propozon rektorit për miratim, shoqëruar me dokumentacionin përkatës. Rektori bën miratimin e vendimit që i dërgohet për ndjekje Zyrës së Burimeve Njerëzore, që informon, më tej, të gjithë stafin nëpërmjet e-mail mbi emërimin e ri.</p>
<p><u>Konkluzionet e vlerësimit:</u> Nga studimi i raportit (RVB), hartuar nga grupi i vlerësimit të brendshëm (GVB) si dhe nga të dhënat gjatë vizitës në institucion dhe takimet me Dekanin e Fakultetit të Shkencave Humane, përgjegjës të Departamentit të Shkencave Islame dhe stafin akademik, njësitë administrative përkatëse dhe, në bazë të</p>	

analizës së dokumentacionit që i referohet kritereve të mësipërme, mund të evidentohen përfundimet e mëposhtme:

- a. Institucioni është i organizuar në përputhje të plotë me aktet ligjore dhe nënligjore në fuqi dhe përmbush kriterin e dy fakulteteve dhe tre njësisve bazë për secilin nga fakultetet. Njesia kryesore ka të përcaktuar qartë misionin dhe objektivat.
- b. Departamenti i Shkencave Islame i plotëson kriteret ligjore të përbërjes së stafit akademik, sipas titujve dhe gradave shkencore.
- c. Konstatohet se njësitë kryesore dhe njësitë bazë të institucionit janë të ndërgjegjshme për përgjegjësitë që kanë në organizimin e programeve të studimit.
- d. Institucioni realizon një procedurë të rregullt e transparente për rekrutimin e vlerësimin e personelit akademik, që mbështetet në rregulloren përkatëse.

3. Personeli akademik dhe personeli mbështetës për programin e studimit

Pjesa përshkrimore

Terma reference: Të dhëna për kualifikimin e Personelit akademik, ndarja e tij në Personel Akademik Efektiv (PAE) dhe Personel Akademik me Kontratë (PAK), Personel Administrativ (PA), raporti PAE/PAK, raportet: Personel akademik/Personel administrativ/student; nevojat për Personel akademik/ administrativ, shpërndarja e ngarkesës për personelin akademik, marrëdhëniet me strukturat e tjera jashtë kohës së punësimit, kriteret e rekrutimit të personelit akademik, etj.

Nga shqyrtimi i dokumentacionit me të dhëna për personelin akademik (Raporti vjetor i Departamentit. 2017-2018, evid. nr. 20, lista me CV-të e stafit akademik, evid.nr.40, RVB, etj) rezulton se, për shkak të mungesës së një stafi të kualifikuar shqiptar, në fillim të veprimtarisë së institucionit, për vecantinë e fushës që mbulonte Departamenti, mësimdhënia është realizuar nga një personel akademik i huaj, me kohë të plotë dhe kohë të pjesshme, që mbulonte mësimdhënien në këtë program, sipas evidencave, me tituj e grada shkencore, në përputhje me statutin e KUB e rregulloren “Mbi organizimin akademik” (evid.nr 3).

Progresivisht, me rekrutimin e kualifikimin në dinamikë të stafit shqiptar, si dhe me largimin e një pjese të stafit të huaj, vecanërisht që nga viti akademik 2016-17, departamenti ka një përbërje të konsiderueshme të stafit të ri shqiptar, në të gjitha programet që realizon. Sipas raportit vjetor të Departamentit 2017-2018, nga 15 pjestarë të stafit akademik të departamentit, 11 janë me kombësi shqiptare, midis të cilëve 1 nga Kosova, 3 nga Turqia dhe 1 lektor është nga Jordania. Përgjegjësi i departamentit është vendas, me gradën “Dr” dhe, nga sa rezulton nga CV-ja, me një veprimtari të gjërë botuese e kerkimore-shkencore.

Bazuar në “Rregulloren për Punësimin, Promovimin dhe Vlerësimin e Performancës së Stafit” (evid nr. 5), nga biseda në Zyrën e Burimeve Njerëzore dhe njohja me dokumentat e dosjet e rekrutimit të stafit, rezulton se departamenti, në kuadër të institucionit, zhvillon një politikë transparente rekrutimit, në përputhje me rregulloren, si për stafin me kohë të plotë, ashtu edhe atë me kohë të pjesshme. (evid. Nr. 11 dhe evid. Nr. 35). Sidoqoftë miratimi i kërkesës nga MASR për riorganizimin e programeve të ciklit të parë dhe të dytë në gjuhën shqipe do i japë një dimension të ri njësisë bazë.

Mbështetur në dokumentacionin e shqyrtuar pranë Zyrës së Burimeve Njerëzore, rezulton se është aplikuar një procedurë e rregullt e transparente edhe për punësimin e personelit ndihmës mësimor-shkencor, si edhe të

atij administrativ. Sipas të dhënave nga takimi me përgjegjësen e kësaj zyre, institucioni ndjek politika të rekrutimit të stafit nga të diplomuarit e vetë institucionit; për këtë qëllim studentë të programit të ciklit të dytë bëjnë praktikën pranë kësaj zyre, për punësimin e tyre në të ardhmen në njësitë administrative të institucionit. Rregulloret përkatëse të organizimit akademik dhe atij administrativ (evid.nr 3 dhe nr.4) përcaktojnë detyrat dhe funksionet e organeve akademike si dhe kushtet e punësimit, përgjegjësitë dhe kompetencat e stafit administrativ.

Vlerësimi i Treguesve të matshëm:

Numri i Personelit Akademik Efektiv (PAE) dhe Personelit Akademik me Kontratë (PAK), titujt/gradat, (Tabela 2 në Aneks)

Sipas të dhënave nga RVB, për programin e studimit Master Shkencor në “Shkenca Moderne Islame”, personeli efektiv PAE dhe ai me kontratë PAK, ka qënë respektivisht:

1. Viti akademik 2013-14: 5 (1 “Prof.”+ 3 “Dr”):1(“Prof”)
2. Viti akademik 2014-15: 5 (1 “Prof.”+ 4 “Dr”)
3. Viti akademik 2015-16 6 (1 “Prof.”+ 4 “Dr”):1(“Dr”)
4. Viti akademik 2016-17: 5 (1 “Prof.”+ 4 “Dr”)
5. Viti akademik 2017-18 : 7 (5 “Dr”) : 2 (“Dr”)
6. Viti akademik 2018-19 : 5 (4 “Dr”) : 1(“Dr”)

(Anekse, Tabela 4)

Vihet re se në tre vitet e para akademike, programi është mbuluar nga stafi i huaj me tituj përkatës, me arsimim e kualifikime në universitete me traditë në fushën e shkencave islame e një veprimtari të konsiderueshme botuese dhe kërkimore-shkencore. Në tre vitet në vijim, brenda stafit të programit, është rritur numri i pedagogëve shqiptarë (1 “Prof.Asoc” e 3 “Dr”), brenda mundësive të një kualifikimi më të vonshëm, për arsye të njohura objektive.

Në tërësi, personeli i programit “Shkenca Moderne Islame” i zotëron gradat e titujt e nevojshëm për mësimdhënie. Rezulton gjithashtu se, në periudhën 6-vjecare pas akreditimit të parë, duke gjykuar nga raporti i PAE me PAK, programi është mbuluar, nga stafi i brendshëm, respektivisht, për vitin akademik 2014-15, 100 %; për vitin 2015-16, 80%; për vitin 2016-17, 100% ndërsa për vitin akademik 2017-18, ka një ulje të ngarkesës mësimore të stafit me kohë të plotë, që është plotësuar vetëm në masën 60% ndërsa 40% është mbuluar nga stafi me kohë të pjesëshme (tab. 4 ne aneks). Në vitet 2013-14 dhe në vitin aktual 2018-19 nuk rezultojnë studentë të regjistruar për here të parë për këtë master (sipas tab. 17 në aneks).

Lidhur me ngarkesën mësimore të stafit akademik te programit per vitin akademik 2017-2018, sipas raportit: ngarkesë në programin master, ngarkesë në total në Institucion, ajo rezulton përkatësisht: Dr. G.K (përgj. Dep).322:434; Dr. A.K 350:418; Dr. J. A.98: 210; Dr. A.D 154:266; Dr. F.U.B 266 :321; Dr. N. Ç 28 :28; Dr. H.B (me kontratë) 196: 224. Ndërsa ngarkesa per vitin aktual akademik 2018-2019 rezulton si vijon: Dr. G.K (përgj. Dep).294:476; Dr. J. A.168:448; Dr. A.D 294:434; Dr. F.U.B 182 :336; Dr. H.B (me kontratë) 224:294, (Ngarkesa e orëve mësimore të stafit, evid.shtesë.nr.1).

Bazuar tek Udhëzimi: “Për ngarkesën mësimore” (evid.nr. 9) ku përcaktohen kriteret e përlllogaritjes së ngarkesës mësimore të stafit akademik me kohë të plotë dhe të pjesëshëm të angazhuar në mësimdhënie në

programet e ciklit të parë, të dytë dhe të tretë në KUB e sipas të cilës përgjegjesi i departamentit duhet të ketë 170/60 orë mësimore e lektori 260 orë mësimore, gjykojmë se vecanërisht një pjese e stafit, rezulton ta ketë të lartë, sa dyfishi i normës (përgj.depart, e disa lektorë). Ndërkaq, po sipas këtij udhëzimi, anëtarit të stafit akademik nuk mund t'i paguhen më shumë se 20 orë shtesë mësimore. Ka gjithashtu anëtarë të tjerë me një ngarkesë minimale (28:28), ndërsa i ngarkuar rezulton edhe lektori me kohë të pjesëshme (196:224). Kjo mund të lidhet edhe me faktin se lektorët më të kualifikuar, mbulojnë lëndët njëkohësisht të dy programeve MSc; mendojmë se kjo ngarkesë do zbutet me përgatitjen e shtimin e personelit akademik me grada e tituj shkencorë

Këshilli Shkencor i Programit të studimit dhe Koordinatorit/ët e programit të studimit (Tabela 3 në Aneks)

Të dhënat sipas kualifikimit dhe Raportet midis tyre (Tabela 5 në Aneks)

Përsa i takon kualifikimit, bazuar në tabelën përkatëse, rezulton se në tre vitet e para të periudhës 6 vjecare 2013-2019 të veprimtarisë së departamentit, kur ende ishte i papërgatitur stafi shqiptar, programi është mbuluar me staf të huaj, kryesisht me gradën "Dr" dhe një "Prof". Në tre vitet 2016-19 është pozitiv fakti i shtimit progresiv të stafit akademik shqiptar me gradën "Doktor".

Të dhënat sipas seksit

Nga verifikimet e dokumentacionit, Tabela 1 në aneks me Listën e Personelit Akademik Efektiv (PAE) dhe me kontratë (PAK) të Departamenteve, rezulton se nga viti akademik 2013-14 dhe deri në vitin akademik 2017-18 (përfshirë) nuk ka pasur në përbërje të stafit asnjë anëtar të seksit femër. Vetëm për vitin aktual akademik 2018-19, është rekrutuar, në përbërjen e stafit akademik, një vajzë e diplomuar në departamentin e Shkencave Islame, Master Shkencor, si asistente lektore.

Ndërkaq, nga njohja me listën e studentëve të diplomuar në ciklin e dytë Master Shkencor në "Shkenca Moderne Islame" (dok. Lista e të diplomuarve në programin Master Shkencor në "Shkenca Moderne Islame", evid. 28 dhe evid. shtesë nr 5), rezulton se rreth gjysma e të diplomuarve janë vajza, dhe nga dokumentacioni përkatës (Modeli i raportit vjetor të departamentit, evid.nr.20), rezulton se një numër i tyre kanë rezultate shumë të mira.

Jemi të mendimit se, në të ardhmen, në departamentin e Shkencave Islame, duhet të shihet me përparësi politika e rekrutimit të stafit të ri edhe sipas kriterit gjinor.

Të dhëna sipas moshës së personelit (Tabela 6 në Aneks)

Rezulton se, lidhur me përbërjen moshore, përqindjen më të madhe në përbërje të stafit e zë grupmosha 36-45, ndërsa stafi i grupmoshës 25-35 është ende në proces kualifikimi. Kjo edhe për historinë e natyrën specifike të Departamentit.

Kontratat e punës, njohja me detyrat dhe të drejtat

Grupi i Vlerësimit të Jashtëm u njoh me procedurat e rekrutimit të stafit, shqyrtoi dosje konkrete dhe zhvilloi takime në Zyrën e Burimeve Njerëzore si dhe në Departament e Dekanat. Rezulton se Kontratat e punës që nënshkruhen në KUB dhe, në rastin konkret ato që lidhen me personelin akademik të Departamenti të Shkencave Islame, janë në përputhje aktet ligjore dhe nënligjore në fuqi (Shih nenin 61 të Statutit të KUB, evid.nr. 1, Rregulloren themelore të KUB, neni 26, 27, evid.nr.2, Modelin e kontratës së punës për stafin akademik, evid.nr 7, Rregullorja për punësimin, promovimin dhe vlerësimin e stafit akademik, evid. 10,

Procedurë për punësimin e stafit, evid. Nr.18, Praktika e ndjekur për rekrutimin e stafit akademik, Evid. Nr. 35).

Procesi i rekrutimit i nënshtrohet të gjitha fazave të përcaktuara nga këto dokumenta dhe është transparent. Kontrata e punës mund të jetë me afat dhe/ose pa-afat në bazë të kategorisë së stafit akademik dhe kohës së punësimit të tij pranë KUB, në përputhje me rregulloren. Po kështu, të drejtat e detyrat sipas kategorisë së punës për stafin akademik janë të gjitha të përcaktuara qartë në dokumentat e mësipërme (statut e rregullore), bazuar në ligjin nr. 80/2015 datë 22.7.2015 “Për arsimin e lartë dhe kërkimin shkencor në institucionet e arsimit të lartë në Republikën e Shqipërisë”, në dispozitat ligjore dhe nënligjore në fuqi që kanë të bëjnë me arsimin e lartë jo publik në Republikën e Shqipërisë, ligjin nr. 7961, datë 12.07.1995 “Kodi i Punës i Republikës së Shqipërisë” i ndryshuar, në dispozitat ligjore dhe nënligjore në fuqi në lidhje me marrëdhëniet e punës në Republikën e Shqipërisë.

Procesi i vlerësimit, qoftë institucional , ashtu edhe i vetëvlerësimit të cilat, sipas mendimit tonë, aplikohen në mënyrë sistematike dhe rigoroze, janë indikatorë të tjerë që tregojnë nivelin e zbatimit të të drejtave, detyrave e përgjegjësiive të stafit akademik në institucion.

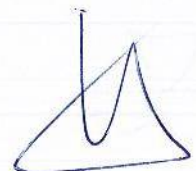
Cilësia e stafit ndihmës/ administrativ për çdo njësi bazë.

Nga njohja me dokumentacionin përkatës (Statuti i KUB evid.nr 1, Rregullorja Themelore e Kub, evid. Nr 2, Rregullorja për punësimin, promovimin dhe vlerësimin e performancës së stafit, evid. Nr. 7, Rregullorja mbi organizimin administrativ, Evid. Nr.4), dosje të personelit në Zyrën e Burimeve Njerëzore si dhe nga takimet në dekanat, me përgjegjësin e departamentit e përgjegjësen e Zyrës së Burimeve Njerëzore, rezultojnë se personeli ndihmës/ administrativ plotëson kriteret ligjore të rekrutimit. Personeli administrativ, ashtu sic përcaktohet në rregulloren e organizimit administrative, emërohet në detyrë nga Administratori i institucionit. Përzgjedhja bëhet nga një komision i përbërë nga administratori i institucionit, përgjegjësi i zyrës së Burimeve Njerëzore (i cili është dhe relatori i komisionit) si dhe përgjegjësi i zyrës përkatëse. Komisioni analizon përputhjen e aplikimit me vendin e lirë të punës, përzgjedh kandidaturën e përshtatshme në bazë të dosjeve të kandidatëve që kanë aplikuar dhe ia kalon për miratim administratorit të KUB, që nënshkruan kontratën e punës. Personeli i ri i rekrutuar për tre muaj ka statusin e personelit në prove, gjatë të cilës, nëse nuk përshtatet me detyrën e ngarkuar, i ndërpriten marrëdhëniet e punës. Me përfundimin me sukses të periudhës së provës, personelit të rekrutuar i caktohet detyra përkatëse.

Në administratën e departamentit, nga sa rezultojnë në dosjet e shqyrtuara të personelit, janë rekrutuar individë me kualifikimet e duhura, një pjesë edhe jashtë shtetit (p.sh përgjegjësija e Zyrës së Burimeve Njerëzore, etj). Stafi i nënshtrohet periodikisht edhe një procesi trajnimi institucional.

Vlerësimi sipas Standardeve

Standardi/Kriteret	Vlerësimi sipas standardeve
Standardi II.1 - Personeli akademik, ndihmës mësimor-shkencor dhe administrativ angazhohen për përmbushjen e objektivave të programeve të studimeve.	
	Nga vlerësimi i dosjeve të personelit dhe të dhënave mbi arsimimin dhe kualifikimin e stafeve (CV-të e stafit akademik, silabuset e lëndëve që japin, etj), rezultojnë se angazhimi i tyre është në përputhshmëri me detyrat e objektivat e programit. Për programin Master Shkencor në Shkenca Moderne Islame, nga shqyrtimi

Kriteri 1 Personeli akademik, ndihmës mësimor-shkencor dhe administrativ i institucionit angazhohen në përputhje me objektivat e programeve të studimeve dhe për arritjen e tyre;

Kriteri 2 Personeli akademik, ndihmës mësimor-shkencor dhe administrativ i institucionit angazhohen në përputhje me strategjinë për zhvillim të institucionit.

edhe i dokumentacionit (Praktika e ndjekur për rekrutimin e stafit akademik, evid. shtese. nr. 4, Formular vlerësimi për projektet e kërkimit shkencor, evid. shtesë. nr 8, , lista e të dhënave individuale të personelit më kohë të plotë e të pjesshme, evid. shtesë. Nr 10 e 11, etj) rezulton se nga ana e departamentit ka përgjegjësi që personeli akademik që mbulon programin të ketë kualifikimet e duhura si dhe veprimtari botuese e kërkimore shkencore në përputhje me fushën e mësimdhënies .

Nga takimet e grupit të vlerësimit të jashtëm në departamentin e Shkencave Islame me personel akademik si dhe ndihmës mësimor-shkencor e administrativ si dhe njohja me praktikën e punës së tyre në veprimtarinë mësimdhënëse, te kërkimit shkencor, administrativ etj, rezulton se në institucion ka angazhim e përgjegjësi në zbatimin e detyrave, në përputhje me strategjinë për zhvillim të institucionit. Objektivat strategjike për zhvillimin e institucionit (të paraqitura qartë edhe në planin strategjik 2018-2023, evid.nr.13), janë të njohura dhe të orientuara sepse, që nga viti 2014, departamenti ka krijuar një praktike pune pozitive të trajnimeve, kryesisht në fillimet e vitit akademik, por edhe gjatë tij, në bashkëpunim me Zyrën e Burimeve Njerëzore dhe NJSBC-në (lista e trajnimeve të personelit akademik dhe administrativ. evid.nr.30) Sic rezulton edhe nga tematika e trajnimeve, që kanë si target grup si personelin akademik, ashtu edhe atë administrativ, trajnimet janë orientuar në trajtimin e çështjeve që lidhen me rritjen e cilësisë së mësimdhënies me në qëndër studentin, me mendim kritik, të argumentuar e inovator; përgatitjen më cilësore për tregun e punës e nevojat e shoqërisë; aftësimin në shkrimin e projekteve e nxitjen e kërkimit shkencor; forcimin e frymës së përgjegjësive sociale të të gjithë aktorëve në institucion; qëndrueshmërinë institucionale; rolin e administratës e njësive të saj në rritjen e efektivitetit të punës në institucion,;probleme të përditësimit të silabuseve, të kuptimit e zbatimit të planit strategjik dhe zhvillimit institucional, të etikës e komunikimit në administratë, etj. Kjo tematikë e pasur është e lidhur drejtpërsëdrejti me realizimin e objektivave strategjike të institucionit e zhvillimit të tij të qëndrueshëm (Plani strategjik i KUB 2018-2023, evid. nr. 13)

Sipas RVB, anëtarë të Departamentit kanë marrë pjesë në grupet e punës për përgatitjen e planit strategjik të institucionit.

Standardi II.4 - Personeli akademik angazhohet në hartimin dhe zbatimin e politikave të zhvillimit të institucionit.

<p>Kriteri 1 Personeli akademik luan rol kryesor në hartimin e kurrikulës dhe në vendimet institucionale që i përkasin organizimit të programeve të studimeve;</p> <p>Kriteri 2 Rekrutimi i personelit të ri dhe përcaktimi i ngarkesës mësimore bëhet në përputhje me aktet ligjore dhe nënligjore në fuqi.</p>	<p>Nga takimi me stafin akademik të Departamentit të Shkencave Islame konfirmohet se personeli akademik luan rolin kryesor për hartimin e kurrikulës, mbi bazën e ekspertizës e përgjegjësisë së secilit si dhe diskutimeve kolegjiale në departament.</p> <p>Rol të rëndësishëm në përgatitjen e personelit akademik luajnë trajnimet që kanë në fokus këtë problematikë (lista e trajnimeve të personelit akademik dhe administrativ. evid. nr. 30)</p> <p>Nga takimet e GVJ në dekanat, në departament dhe në Zyrën e Burimeve Njerëzore, si dhe nga njohja me praktikën e punës, bazuar në dokumentacionin përkatës (Udhëzim "Për ngarkesën mësimore" evid.nr.9, procedura e punësimit të stafit, evid. Nr.10, Model i kontratës për stafin akademik, evid.nr.11), rezulton se ngarkesa mësimore e stafit akademik në Departamentin e Shkencave Islame, përcaktohet në përputhje me marrëveshjet e punësimit dhe aktet ligjore dhe nënligjore në fuqi. Sic rezulton edhe nga shqyrtimi i CV të pedagogëve dhe ngarkesës në lëndët përkatëse mësimore (Lista e të dhënave individuale të personelit. Evid.nr 10,11), në miratimin e ngarkesës mësimore është marrë parasysh profili, përgatitja dhe eksperiencia përkatëse e tyre, si dhe angazhimi administrativ. <i>Sidoqoftë, në ndonjë rast të vecantë, ngarkesa mësimore e tejkalon normën (Dok: Ngarkesa e orëve mësimore të stafit. Evidenca shtese. Nr.1).</i></p>
--	---

Standardi III.1 - Institucioni ndjek procedura ligjore dhe transparente për rekrutimin dhe vlerësimin e personelit.

<p>Kriteri 1 Institucioni ndjek procedura ligjore dhe transparente për rekrutimin e personelit në përputhje me statutin dhe rregulloren;</p>	<p>Nga shqyrtimi i dokumentacionit që i referohet rregullave dhe procedurës së rekrutimit të stafit në institucion (Statuti i KUB, evid.nr.1.neni 61, : Rregullorja Themelore e KUB, evid.nr.2, neni26, Procedura e rekrutimit të stafit, evid.nr.10), nga takimet në departament e Zyrën e Burimeve Njerëzore, konstatohet se institucioni ndjek procedura ligjore dhe transparente të rekrutimit të personelit ,në përputhje me statutin dhe rregulloren.</p> <p>Sipat nenin 61 të Statutit, kriteret e punësimit të personelit akademik me kohë të plotë përcaktohen nga Departamenti, mbi bazën e nevojave përkatëse, pas pëlqimit të dekanit dhe miratimit nga rektori. Përzgjedhja e kandidatit drejtohet nga një komision ad-hoc, i përbërë në shumicë nga njësia bazë përkatëse. Komisioni ad-hoc bën renditjen e kandidaturave, ia</p>
---	---

Kriteri 2 Personeli akademik i punësuar me kohë të plotë në programet e studimeve të ciklit të dytë dhe në programet e integruara të studimeve të ciklit të dytë përbën së paku 70% të personelit akademik të angazhuar për realizimin e programeve respektive të studimeve;

Kriteri 3 Institucioni ndjek procedura ligjore dhe transparente të vlerësimit të personelit;

Kriteri 4 Institucioni mban një bazë të dhënash të raporteve të rekrutimit të personelit, të njoftimeve për vende vakante, etj.

propozon rektorit dhe ky i fundit bën emërimin me kohë të plotë të punonjësit.

Bazuar në RVB e tabelat përkatëse mbi gradat e titujt shkencorë të stafit akademik të programit MSc në “Shkenca Moderne Islame” si dhe raportin PAE:PAK (tab.4 dhe tab.5 në aneks), rezulton se stafi me kohë të plotë, me tituj e grada shkencore, ka mbuluar në masën mbi 80% ngarkesën mësimore, me përjashtim të vitit akademik 2017-18, kur mbulimi nga ky staf ka qënë në masën 60%.

Nga takimet e GVB me stafin e Departamentit të Shkencave Islame, me studentë, përfaqësues të NJSBC si dhe nga shqyrtimi i dokumentacionit përkatës (Rregullorja e anketave dhe vlerësimeve evid.nr.6; Rregullore për punësimin, promovimin dhe vlerësimin e performancës së stafit, evid.nr.7; Formulari i vlerësimit të performancës së stafit akademik, evid.nr.18; Anketa e vlerësimit për lëndën e pedagogut nga studentët, evid.nr.26; Formulari i vlerësimit për projekte të kërkimit shkencor, evid.shtesë nr.8, RVB, etj) konstatohet se në institucion ka një sistem të institucionalizuar dhe transparent të vlerësimit të personelit. Ky vlerësim përmban disa komponentë, si: vlerësimin nga ana e studentëve për lektorët e lëndëve, vetëvlerësimin, dhe vlerësimin e përgjegjësit të departamentit për secilin nga anëtarët e stafit. Vlerësimi i studentëve për lektorët e lëndëve është i rregullt dhe bëhet, nëpërmjet anketimit, në fund të çdo semestri para provimeve finale. Studentët vlerësojnë indikatorët e detajuar që lidhen me performancën e pedagogut dhe rezultatet përpunohen elektronikisht. Cdo pedagog plotëson edhe një formular vetëvlerësimi, me indikatorë përkatës në fund të vitit akademik, dhe procedura vazhdon më tej me shqyrtimin e vlerësimin nga ana e përgjegjësit të departamentit mbi vetëdeklarimet e personelit dhe rezultatin e arritur.

Nga takimi që GVJ pati në Zyrën e Burimeve Njerëzore të institucionit dhe njohja me dosjet e procedurën e rekrutimit të personelit rezulton se dosjet përditësohen me të dhëna që lidhen me ndryshimet e progresin e veprimtarisë akademike të personelit. Bazuar tek Statuti dhe Rregullorja themelore e KUB, në Departamentin e Shkencave Islame ndiqet procedura e parashikuar për rekrutimin e stafit (Praktika e ndjekur për rekrutimin e stafit akademik, evid.nr. 4; Rregullore për punësimin, promovimin dhe vlerësimin e performancës së stafit, evid.nr.7;) Njoftimet për vende të lira pune bëhen transparente, në faqen e internetit të

	<p>institucionit, në mediat sociale, në Drejtorinë Rajonale të Punësimit. Zyra e Burimeve Njerëzore mban të dhëna mbi njoftimet e punësimit e kërkesat për staf të ri akademik që vjen nga ana e departamentit si dhe dosjet e stafit të punësuar.</p>
<p>Standardi III.2 - Personeli akademik (me grada shkencore dhe tituj akademikë) mbulon nevojat e institucionit dhe i ka të përcaktuara qartë përgjegjësitë.</p>	
<p>Kriteri 1 Përgjegjësi i programit ka të paktën titullin “Profesor i asociuar” ose, gradën shkencore “Doktor” (“PHD”) të fituar pranë universiteteve perëndimore dhe përvojë akademike në këto universitete;</p> <p>Kriteri 2 Titullari i lëndës/modulit në programet e studimeve “Master i Shkencave” ka të paktën gradën shkencore “Doktor”;</p> <p>Kriteri 3 Titullari dhe pedagogët e lëndës/modulit në programet e studimeve “Master profesional” ka të paktën gradën shkencore “Doktor” ose, diplomën “Master Profesional” ose “Master Shkencash” dhe një përvojë profesionale së paku 5-vjeçare në profesionin në të cilin ofrohet ky program studimi;</p> <p>Kriteri 4 Rektori, zv/rektori, drejtori dhe zv/drejtori i qendrës ndëruniversitare, dekani, zv/dekani, drejtori, përgjegjësi i departamentit, përgjegjësi i shërbimit, përgjegjësi i programit janë të punësuar me kohë të plotë në institucionin që ofron programin e studimeve;</p> <p>Kriteri 5 Institucioni siguron personel të mjaftueshëm për udhëheqjen dhe mbikëqyrjen e praktikave profesionale.</p>	<p>Sipas Statutit të KUB (evid.nr.1), neni 45, ku përcaktohen kushtet që duhet të plotësojë kandidati për përgjegjës departamenti, në përputhje me këtë nen, përgjegjësi aktual i departamentit të Shkencave Islame, mban titullin shkencor “Doktor”. Në vitet e para pas akreditimit, kur stafi i kualifikuar ishte kryesisht i huaj, përgjegjësit ishin të huaj, me tituj “Prof” ose “Dr”; duke filluar nga viti akademik 2016-17, në kushtet e mobilitetit të një pjese të stafit të huaj dhe kualifikimit të stafit të ri shqiptar, përgjegjësi i departamentit mban gradën shkencore “Doktor” dhe ka një CV të pasur të punës mësimore,-kërkimore, shkencore e botuese.</p> <p>Nga të dhënat e listës së sylabuseve të programit Master Shkencor “Shkenca Moderne Islame”(evid. Nr.27), CV e stafit akademik të programit Master Shkencor “Shkenca Moderne Islame” (evid.nr 40) si dhe të dhënat nga RVB, rezulton se lëndët/modulet e programit mbulohej tërësisht nga titullarë me gradën shkencore “Doktor”. në përputhje edhe me Rregulloren e Studimeve dhe Provimeve të Ciklit të Dytë, evid.nr.5.</p> <p>Fakulteti i Shkencave Humane dhe Departamenti i Shkencave Islame si pjesë përbërëse e tij nuk ofron program <i>Master Profesional</i>.</p> <p>Sipas Zyrës së Burimeve Njerëzore, në përputhje me Modelin e kontratës për stafin akademik” (evid.nr.11), në kontratat e tyre të punës, titullarët e institucionit (rektori, zv/rektori, dekani, zv/dekani, përgjegjësi i departamentit, etj) figurojnë si të punësuar me kohë të plotë.</p> <p>Programi “Master i Shkencave” në “Shkenca Moderne Islame”, në kurrikulën e tij nuk parashikon praktikë profesionale.</p>
<p>Standardi III.5 - Studentët që ndjekin programet e studimeve të ciklit të dytë “Master i Shkencave” apo programet e integruara të studimeve të ciklit të dytë kanë udhëheqës për tezën.</p>	

<p>Kriteri 1 Studentët që ndjekin këto programe studimesh kanë një udhëheqës për punën kërkimore dhe tezën që përgatisin për marrjen e diplomës në përfundim të studimeve të këtij cikli;</p> <p>Kriteri 2 Udhëheqësi ka të paktën gradën shkencore “Doktor”;</p> <p>Kriteri 3 Udhëheqësi nuk mbikëqyr më shumë se 5 (pesë) studentë njëkohësisht për temat me karakter kërkimor të aplikuar (si ato të ofruara në programet e studimeve në fushat e shkencave të natyrës, shkencave mjekësore, etj.) dhe më shumë se 10 (dhjetë) studentë njëkohësisht për temat e ofruara në programet e studimeve në fushat e shkencave shoqërore e humane.</p>	<p>Nga takimet që GVJ bëri në departament me përgjegjësin dhe stafin e programit Master Shkencor në “Shkenca Moderne Islame” si dhe nga dokumentacioni që rregullon procedurën e udhëheqjes së tezës (Rregullorja e Studimeve dhe Provimeve të Ciklit të Dytë , evid.nr.5) konstatohet se studentët e këtij programi kanë një udhëheqës për punën kërkimore dhe tezën që përgatisin për marrjen e diplomës në përfundim të studimeve të këtij cikli. Sipas rregullores, zbatohet procedura ku studenti fillimisht paraqet kërkesën pranë departamentit, që, pasi vlerësohet, dërgohet në dekanat për miratim. Aprovohet sipas kriterit që pedagogu (udhëheqës) të jetë ekspert i fushës. Udhëheqësi ka për detyrë të mbikqyrë e drejtojë studentin në punën kërkimore dhe përgatitjen e tezës.</p> <p>Nga takimet në Departamentin e Shkencave Islame me stafin e programit Master Shkencor në “Shkenca Moderne Islame” dhe nga të dhënat e RVB, rezultojnë se, në kushtet e një numri relativisht të vogël të studentëve diplomantë të këtij programi, si dhe të stafit të programit që ka të paktën gradën shkencore “Doktor”, përmbushen kushtet që udhëheqja e tezave të mbulohet nga stafi akademik i programit, në përputhje me Rregulloren e Studimeve të Ciklit të Dytë të KUB, evid.nr 5.</p> <p>Nga takimet me stafin e programit Master Shkencor në “Shkenca Moderne Islame” dhe nga RVB, rezultojnë se në këtë program është zbatuar Rregullorja e Studimeve të Ciklit të Dytë, që përcakton se në fushën e shkencave shoqërore e humane, udhëheqësi nuk mund të mbikqyrë më tepër se 10 studentë. Për shkak të numrit relativisht të vogël të studentëve diplomantë në këtë program, në të gjitha vitet akademike të funksionimit të tij, udhëheqësi nuk ka drejtuar më shumë se 5 studentë në përgatitjen e tezës.</p>
<p>Standardi III.6 - Fusha studimore-kërkimore në të cilën është specializuar udhëheqësi është në përputhje me fushën studimore në të cilën ofrohet programi i studimit dhe është parashikuar të përgatitet teza.</p>	
<p>Kriteri 1 Fusha studimore-kërkimore në të cilën është specializuar udhëheqësi është në përputhje me fushën studimore në të cilën ofrohet programi i</p>	<p>Nga takimi me stafin e programit Master Shkencor në “Shkenca Moderne Islame” si dhe të dhënave të RVB-së, del se lidhur me caktimin e tezës, zbatohet procedura e plotësimit nga studenti master e një formulari të posaçëm me titullin e propozuar të tezës dhe e caktimit të udhëheqësit përkatës. Këto propozime paraqiten në Dekanat, ku bëhet miratimi përkatës. Sidoqoftë është departamenti që, nisur nga preferencat e studentëve dhe ekspertizën e anëtarëve të stafit, bën rishpërndarjen e udhëheqësve, sipas fushës së tyre të</p>

<p>studimit.</p> <p>Kriteri 2 Udhëheqësi ka njohuri të avancuara teorike dhe aftësi të veçanta kërkimore në fushën në të cilën ofrohet programi i studimeve dhe në të cilën është parashikuar të hartohet teza.</p>	<p>specializimit, që përkon edhe me fushën e tyre të mësimdhënies. Procedura i përmbahet Rregullores përkatëse të Studimeve të Ciklit të Dytë në Master Shkencor në “Shkenca Moderne Islame”.</p> <p>Nga takimi me stafin e programit Master Shkencor në “Shkenca Moderne Islame” si dhe të dhënave të RVB-së, rezulton se caktimi i udhëheqësit që drejton përgatitjen e tezës së studentit master bazohet në përgatitjen e tij të posacme, me njohuri të thelluara teorike dhe eksperiencë kërkimore në fushën përkatëse (të tematikës që trajton teza), sipas Rregullores së Studimeve të Ciklit të Dytë.</p>
<p>Standardi III.7 - Institucioni angazhon personel ndihmës mësimor-shkencor dhe administrativ për përmbushjen e misionit të tij.</p>	
<p>Kriteri 1 Institucioni dëshmon një angazhim optimal të personelit ndihmës mësimor-shkencor për realizimin e orëve laboratorike dhe për mirëmbajtjen e laboratorëve e mjediseve shkollore;</p> <p>Kriteri 2 Institucioni dëshmon një përdorim optimal të burimeve njerëzore për përmbushjen e objektivave të programeve të studimeve të ciklit të dytë.</p>	<p>Nga takimet e GVJ në departament, vizitat në mjediset e institucionit, dëshmohej se personelit ndihmës mësimor-shkencor I përgjigjet detyrimit për realizimin e orëve laboratorike dhe për mirëmbajtjen e laboratorëve e mjediseve shkollore.</p> <p>Nga shqyrtimi i RVB me të dhënat përkatëse (tabelat) mbi planet mësimore të Departamentit të Shkencave Islame të lidhura me personelin akademik përkatës, përfshirë edhe të programit Master Shkencor në “Shkenca Moderne Islame”, nga viti akademik 2013-2014 në vijimësi deri në vitin e tanishëm akademik 2018-2019, por edhe nga të dhënat e raportit vjetor të departamentit (evid.nr.20) e atij institucional (evid.nr.34) rezulton se departamenti mbështetet, në përmbushjen e objektivave të programeve, pra edhe të programit Master Shkencor, në një personel që zotëron titujt e gradat e nevojëshme shkencore, sipas standarteve ligjore. Në përbërje të stafit akademik me kohë të plotë janë: 1 Prof. Asoc, 4 “Dr” dhe 6 “Master Shkencor”. Gjithashtu Departamenti ka angazhuar me kontratë lektorë me tituj shkencorë e specialistë të fushës që mbulojnë në mësimdhënie. Është rritur, gjatë periudhës nga akreditimi i parë, numri i personelit akademik shqiptar si dhe kualifikimet e stafit me moshë të re.</p>
<p>Standardi III.8 - Personeli akademik realizon ngarkesën mësimore të përcaktuar në aktet ligjore e nënligjore në fuqi.</p>	
<p>Kriteri 1 Personeli akademik realizon ngarkesën mësimore të përcaktuar në aktet ligjore e nënligjore në fuqi;</p> <p>Kriteri 2 Ngarkesa mësimore e zhvilluar nga personeli akademik në programet e studimeve të ciklit të dytë dhe në programet e integruara të</p>	<p>Nga shqyrtimi i dokumentacionit mbi ngarkesën mësimore të stafit akademik (Udhëzim “Për ngarkesën mësimore”.evid. nr. 9) dhe nga shqyrtimi i ngarkesës mësimore të stafit akademik të programit Master Shkencor në vecanti sipas evid. shtesë.nr.1: “Ngarkesa e orëve mësimore të stafit”, rezulton se përgjithësisht stafi i lektorëve e realizon ngarkesën në bazë të</p>

<p>studimeve të ciklit të dytë dhe organizimi e drejtimi i tyre, vlerësohen me orë mësimore.</p>	<p>udhëzimit përkatës. <i>Sidoqoftë, në ndonjë rast, ka edhe kapërcim të normës. (psh përgjegjësi i departamentit rezulton, për vitin 2017-18 me ngarkesë prej 322 orësh në programin Master Shkencor dhe 434 orë mësimore gjithsej, ndonëse ka normë të përcaktuar më e ulët, për shkak të angazhimit administrativ.. Po kështu edhe në një rast tjetër, lektori ka 350 orë në programin Master Shkencor dhe 418 gjithsej.</i></p> <p>Në udhëzimin e rektoratit të KUB “Për ngarkesën mësimore”, evid.nr.9.neni.2, përcaktohet ngarkesa mësimore e personelit akademik, përfshirë edhe programet e studimeve të ciklit të dytë, me orë mësimore. Për programin Master Shkencor në “Shkenca Moderne Islame”, evid. shitesë.nr.1: “Ngarkesa e orëve mësimore të stafit” pasqyrohet konkretisht ngarkesa mësimore e lektorëve, e vlerësuar me orë mësimore.</p>
--	---

Standardi III.9 - Institucioni disponon një bazë të dhënash për personelin e tij.

<p>Kriteri 1 Institucioni disponon një bazë të dhënash të hollësishme për anëtarët e personelit akademik të përfshirë në program dhe të personit përgjegjës për organizimin e programit të studimit;</p> <p>Kriteri 2 Institucioni disponon për secilin semestër listën e plotë të personelit akademik, të personelit ndihmës mësimor-shkencor dhe personelit administrativ;</p> <p>Kriteri 3 Institucioni përcakton dhe publikon kriteret dhe procecurat për rekrutimin e personelit akademik.</p>	<p>Bazuar në shqyrtimin e dosjeve të personelit akademik pranë Zyrës së Burimeve Njerëzore, (lista e të dhënave individuale të personeli me kohë të plotë evid. Shtesë.nr10, nr 11; emrat e stafit pjesmarrës në trajnime, evid.shtesë.nr 16; lista e sylabuseve të programit evid.nr 27; lista e publikimeve dhe projekteve të stafit, evid. Nr.31, aktivitetet akademike te departamentit të shkencave Islame, evid.nr.34, shembull I formularit të vlerësimit të stafit evid shtese. Nr.6, formular vlerësimi për projekte të kërkimit shkencor, evid.shtesë.nr.8, etj), konstatohet se institucioni disponon një bazë të dhënash të hollësishme për stafin e programit të studimit në vecanti e të gjitha programeve në përgjithësi. Në raportin vjetor të departamentit (model I raportit vjetor të depart.evid.nr.20) bëhet referimi për aktivitetet, performancën e stafit në mësimdhënie e kërkim shkencor, problematika të ndryshme të lidhura me programet, etj</p> <p>Dokumentacioni i cituar më sipër vërteton se Institucioni disponon një listë të plotë të stafit akademik, ndihmës mësimor-shkencor e administrativ, ngarkesën e tyre mësimore, sipas semestrave. Vec kësaj, institucioni, sipas edhe RVB, ka si detyrim ligjor ndaj MASR që në fillim të çdo viti, të përgatisë dhe dorëzojë listën e plotë të personelit akademik, të personelit ndihmës mësimor-shkencor dhe personelit administrativ.</p> <p>Procedura e rekrutimit të stafit akademik me kriteret përkatëse përmbahet në një sërë dokumentash të</p>
--	---

	<p>institucionit. Udhëzimi “Për ngarkesën mësimore”. evid.nr.9, parashikon ngarkesën mësimore sipas kategorive të stafit, titujve e gradave shkencore. Rregullorja “Mbi punësimin, promovimin dhe vlerësimin e performancës së stafit akademik”, neni 13 përcakton kriteret e rekrutimit të personelit akademik(.evid.nr.7) dhe njëkohësisht kjo praktikë bëhet transparente (Praktika e ndjekur për rekrutimin e personelit akademik.evid.nr.35). Nga kjo praktikë rezulton se është departamenti që paraqet nevojën për personel të ri akademik, me fushën përkatëse të specializimit, me gradën e kërkuar e kriteret e tjera të nevojshme për pozicionin. Kriteret bëhen publike në njoftimin e punësimit nga ana e Zyrës së Burimeve Njerëzore.</p>
--	--

Konkluzionet e vlerësimit:

Grupi i Vlerësimit të Jashtëm, mbështetur në të dhënat nga takimet në Departament, shqyrtimi i RVB dhe dokumenteve të tjera, arriti në përfundimet e mëposhtme:

- a. Personeli akademik, ndihmës mësimor/administrativ i Departamentit të Shkencave Islame i plotëson kriteret e duhura të angazhimit në programin e studimit Master Shkencor “Shkenca Moderne Islame”, në përputhje me kualifikimet përkatëse. Nga ana tjetër, konstatohet se realizohet një bashkëpunim dhe koordinim efektiv ndërmjet stafit akademik dhe atij administrativ në përmbushjen e objektivave të programit.
- b. Departamenti ka konsoliduar një praktikë pozitive në përfshirjen e stafit akademik për hartimin dhe ndryshimet në kurrikulat, bazuar edhe në trajnime përkatëse, diskutime dhe shkëmbimin e përvojës brenda stafit si dhe sugjerimeve të studentëve.
- c. Rekrutimi i personelit të ri si dhe vlerësimi i tij bëhet në bazë procedurash ligjore dhe transparente, në përputhje me statutin dhe rregulloren. Institucioni disponon një bazë të rregullt të dhënash për personelin.
- d. Stafit akademik, me gradat dhe titujt shkencorë që disponon, i mbulon nevojat e programit duke vazhduar procesin e kualifikimeve të mëtejshme, në përputhje me objektivat e departamentit e në vecanti të programit të ciklit të dytë.
- e. Udhëheqja e tezave për studentët e programit Master Shkencor bëhet duke ndjekur një procedurë të institucionalizuar; udhëheqësit plotësojnë kriteret si në numrin e studentëve që udhëheqin , ashtu edhe të zotërimit të njohurive të thelluara e përvojës kërkimore në fushën përkatëse të temës që udhëheqin.

4. Infrastruktura në funksion të programit të studimit, logjistika dhe shërbime të tjera ndaj komunitetit

Pjesa përshkrimore

Terma reference: mjediset, infrastruktura, teknologjitë e informacionit, biblioteka, shërbime të tjera për studentët, residencat.

Nga vizita në mjediset e KUB, bazuar në RVB si edhe në të dhëna konkrete të dokumentacionit (Ambientet në KUB, evid.nr.21, Planimetria e godinës, evid.23, etj) rezulton se institucioni ka mjediset të përshtatëshme dhe të mirëpajisura në funksion të veprimtarisë së tij si IAL.

Departamenti i Shkencave Islame e ushtron aktivitetin e tij në mjedise me kushte të duhura për një proces mësimor, kërkimor e social eficient, ku infrastruktura është në funksion të programeve të studimit. Ndërtesa ka një hapësirë totale prej 5628 m² e përbëhet nga dy godina. (A dhe B). Mjediset e tyre kanë infrastrukturë moderne dhe janë të pajisura me kondicionerë.

Të dyja godinat kanë mjedise të mësimdhënies si dhe mjedise të tjera, si zyra apo mjedise për aktivitete jashtëkurrikulare (godina B), apo salla e hapësira me destinacione të përcaktuara në funksion të mësimdhënies e kërkimit shkencor, si muzeu i medias, salla e gjyqit, laborator i informatikës, etj (godina A). Vec tyre, institucioni ka bibliotekë, mensë, mjedise për veprimtarinë e pavarur studentore, mjedis të shërbimit shëndetësor, bokse hidro-sanitare, palestër etj. Institucioni disponon depozita ujore të mjaftueshme, dalje dhe shkallë emergjence, sistem mbrojtës kundra zjarrit dhe kundër shkarkesave atmosferike. Sistemi i ngrohjes është modern dhe, në rast nevojë, institucioni është i pajisur edhe me burime alternative të energjisë elektrike.

Vlerësimi i Treguesve të matshëm:

Mjediset për Programin e studimit

(Tabela 8 ne Aneks)

- Salla për leksione
- Klasa për seminare
- Salla për aktivitete promovuese
- Salla për praktikë lëndore/ profesionale
- Laboratorë për lëndët
- Laboratorë informatike
- Salla interneti
- Salla për bibliotekë
- Mjedis për fotokopjime, librari etj
- Zyrë informacioni për studentët
- Nyje hidrosanitare

Mjediset për stafin:

(Tabela. 8 në aneks)

- Mjedise për Dekanin/ kancelarin
- Zyra për sekretarinë mësimore
- Zyra për departamentet/qëndrat kërkimore
- Zyra për personelin akademik

Vlerësimi sipas Standardeve

Standardi/Kriteret	Vlerësimi sipas standardeve
Standardi II.5 - Institucioni siguron infrastrukturën e nevojshme për realizimin e programeve të studimeve të ciklit të dytë dhe të programeve të integruara të studimeve të ciklit të dytë që ofron.	

<p>Kriteri 1 Institucioni ka një vendndodhje të përhershme, që nënkupton mjedis qendror administrativ dhe mjedis ku zhvillohet veprimtaria mësimore;</p> <p>Kriteri 2 Këto mjedise janë në dispozicion të institucionit për jo më pak se 6 vjet;</p> <p>Kriteri 3 Nëse programi i studimit ofrohet në më shumë se një godinë, institucioni siguron menaxhim efikas dhe kontroll të vazhdueshëm për arritjen e standardeve dhe zbatimin e politikave arsimore të hartuara për realizimin e programeve të studimeve që ofron;</p> <p>Kriteri 4 Institucioni garanton kapacitete dhe mjedise të mjaftueshme për realizimin e praktikave profesionale të parashikuara për realizimin e programeve të studimeve në fushat e shëndetësisë, veterinarisë, bujqësisë, shkencave teknike, etj.</p>	<p>Sipas konstatimeve nga vizita në KUB, dhe dokumentacionit mbi planimetrinë e godinës (evid.23) rezulton se Institucioni ka një vendndodhje të përhershme me mjedis qendror administrativ dhe mjedis ku zhvillohet veprimtaria mësimore</p> <p>Sipas dokumentit të Kontratës së qerasë për godinën (evid.nr.22), dhe nga takimi në dekanat rezulton se mjediset janë në dispozicion, sipas një kontrate afatgjatë, por parashikohet, brenda një afati të shkurtër, ndërtimi i kampusit universitar. Kjo e fundit specifikohet edhe tek Modeli i raportit vjetor 2017-18 (evid.nr.34), ku parashikohet edhe efekti financiar përfitues i mospagesës së qirasë në kushtet e ndërtimit të kampusit.</p> <p>Sipas RVB dhe nga biseda në departament e dekanat, fakti që programi i studimit Master Shkencor në “Shkencat Moderne Islame” ofrohet në një godinë të vetme, jep mundësi për një menaxhim dhe kontroll efikas të procesit mësimdhënës, në kushtet e një infrastrukture të përshtatëshme e të mirëpajisur.</p> <p>Në institucion nuk ofrohen programe studimi të kësaj natyre.</p>
---	---

Standardi V. 1- Institucioni vë në dispozicion të studentëve bibliotekën e tij.

<p>Kriteri 1 Institucioni siguron tekste mësimore cilësore dhe literaturë ndihmëse të mjaftueshme dhe bashkëkohore;</p> <p>Kriteri 2 Në bibliotekë ka literaturë të mjaftueshme që e ndihmon studentin për për realizimin me sukses të programit të studimit, të projektit kërkimor shkencor dhe për përgatitjen e tezës;</p> <p>Kriteri 3 Në bibliotekë ka botime periodike dhe librari elektronike, të cilat përmbajnë libra apo</p>	<p>Nga vizita në bibliotekën e Institucionit e bisedat me përgjegjës të departamentit të Shkencave Islame, përgjegjësen e bibliotekës dhe nga dokumentacioni përkatës (Material i detajuar mbi bibliotekën, evid. nr. 36 dhe Ambiente në KUB, evid.nr.21) rezulton se në dispozicion të studentëve, janë vënë një numër i konsiderueshëm tekstesh mësimore, shoqëruar edhe me literaturë ndihmëse.</p> <p>Fondi i bibliotekës përfshin 36,000 botime, ku 30.000 tituj janë në gjuhët angleze, turke dhe arabe, ndërsa 6.000 tituj janë në shqip. Në bibliotekë ka edhe 100 dokumenta arkivore.</p> <p>Përgjithësisht, literatura e detyruar dhe ajo ndihmëse është bashkëkohore.</p> <p>Biblioteka ze një hapësirë prej 230 m2 dhe salla e saj e leximit ka një kapacitet prej reth 60 vendesh</p> <p>Nga takimet me stafin akademik e studentët e programit Master Shkencor, rezulton se në bibliotekë ka një literaturë të konsiderueshme në gjuhët turqisht, anglisht, arabisht, që jepet si e detyruar apo e këshillueshme për lëndët përkatëse të programit, apo për përgatitjen e tezës së diplomimit.</p> <p>Biblioteka ofron akses në bibliotekën online</p>
---	--

<p>revista shkencore të nevojshme për realizimin me sukses të programit të studimit, të projektit kërkimor shkencor dhe për përgatitjen e tezës;</p> <p>Kriteri 4 Përgjegjësit e programit kanë hartuar një plan të detajuar për shtimin e zërave të bibliotekës në mbështetje të programit të studimit, të projektit kërkimor shkencor dhe për përgatitjen e tezës nga studentët, përfshirë edhe buxhetin e planifikuar për këtë qëllim;</p> <p>Kriteri 5 Biblioteka ka orare të shërbimit në përshtatje me oraret e programeve të studimeve dhe nevojat e studentëve.</p>	<p>EbscoHost, ku studentët kanë akses në mbi 45.000 libra dhe mbi 5.000 revista shkencore. Gjithashtu Biblioteka mundëson komunikimin dhe në Book Academic Collection.</p> <p>Nisur nga rekomandimet e akreditimit të parë, departamenti, sic rezulton edhe nga informacioni rreth pasurimit të bibliotekës me literaturë në gjuhën shqipe, evid. nr. 14, ka marrë masa duke pasuruar Bibliotekën e IAL me literature në gjuhën shqipe, që vjen kryesisht nga Komuniteti Mysliman i Shqipërisë, Bashkësia Islame e Kosovës, Fakulteti i Studimeve Islame Prishtinë dhe Fakulteti i Shkencave Islame, Shkup, si dhe shtëpi të tjera botuese. Aktualisht në bibliotekën e KUB gjenden rreth 7200 tituj lidhur me fushën e shkencave islame ku rreth 30% e tyre janë në gjuhën shqipe, 10% në anglisht, 20% në arabisht dhe 40% në gjuhën turke.</p> <p>Nga vizita e GVJ në Bibliotekë, u konstatua se orari i shërbimit të Bibliotekës është nga ora 08:30 deri në orën 19:00, një orar i duhur, në përputhje me nevojat e studentëve të dy cikleve të studimit. Biblioteka është në dispozicion të studentëve edhe në fundjavë, gjatë sezonit të provimeve.</p> <p>Për të lehtësuar procesin e aksesimit e nevojave për literaturë, në bibliotekë funksionon një sistem automatizimi, që e mundëson online të gjithë procedurën përkatëse të regjistrimit dhe kërkesave të studentëve.</p>
<p>Standardi V. 2- Institucioni vë në dispozicion të studentëve laboratorë të mjaftueshëm dhe mjedise të përshtatshme mësimore.</p>	
<p>Kriteri 1 Institucioni dëshmon se ka në sasi të mjaftueshme: laboratorë, klasa, zyra, studio e mjedise të tjera me pajisje elektronike dhe të teknologjisë së informacionit, për realizimin e programit të studimeve;</p> <p>Kriteri 2 Pajisjet e mjediseve mësimore janë të përshtatshme për mësimdhënie në përputhje me qëllimet e programit;</p> <p>Kriteri 3 Laboratorët përmbajnë aparaturat dhe mjetet e nevojshme për plotësimin e kërkesave të programeve të studimeve dhe për zhvillimin e praktikave të parashikuara nga programi i studimit,</p>	<p>Nga vizita në institucion, bisedat me stafin e studentët e programit Master Shkencor në “Shkenca Moderne Islame”, rezulton se hapësirat e mjediseve (klasave, zyrave, sallës së kompjuterëve, bibliotekës) dhe pajisja e tyre me elementët e nevojshëm (kompjuter, projektor, dërrasë interaktive (smart board), internet, karrige ortopedike etj), nisur edhe nga numri relativisht i vogël i studentëve si dhe specifika e departamentit, përgjithësisht janë të mjaftueshme dhe efikase për realizimin e programeve të studimit.</p> <p>Nga vizita në institucion dhe nga të dhënat në departament mbi bazën materiale, rezulton se mjediset mësimore janë të një standardi të lartë, të mirëpajisur me mjetet e nevojshme teknologjike, si dërrasë interaktive, projektorë, kompjuter, internet etj. Mjediset janë të reja, të mirëmbajtura, ndërsa</p>

<p>në përputhje me qëllimet e programit, si dhe mirëmbahen dhe janë në përmirësim të vazhdueshëm;</p> <p>Kriteri 4 Institucioni, në varësi të programeve të studimeve që ofron, ka së paku një laborator, për secilin grup leksionesh ku parashikohen praktika laboratorike.</p>	<p>kondicionimi e ndriçimi i duhur japin komoditet dhe i shërbejnë efikasitetit të procesit mësimdhënës.</p> <p>Duke qenë se për vetë natyrën e Fakultetit të Shkencave Humane nuk nevojiten laboratorë eksperimentimi por janë vënë në përdorim për studentët dhe stafin e institucionit programe kompjuterike të licencuara, si Windows, MS Office, Adobe etj.</p>
<p><u>Konkluzionet e vlerësimit:</u></p> <p>Grupi i Vlerësimit të Jashtëm, nga studimi i RVB dhe dokumenteve të tjera që i referohen kushteve infrastrukturore të institucionit, si dhe nga vizitat e takimet në Departament, arriti në përfundimet e mëposhtme:</p> <ol style="list-style-type: none"> Kolegji Universitar “Bedër” ka një vendndodhje të përshtatshme, me mjedis qendror administrativ si dhe mjedis të mjaftueshëm për zhvillimin e veprimtarisë mësimore, që sigurojnë kushtet e favorshme për funksionimin e tij si institucion i arsimit të lartë. Institucioni ka një bibliotekë me një fond të konsiderueshëm botimesh, që, përgjithësisht, u përgjigjet kërkesave të procesit mësimor me tekste dhe literaturë ndihmëse bashkëkohore. Në bibliotekë ka botime periodike dhe librari elektronike. Biblioteka ka shtuar fondin e librave në gjuhën shqipe, duke e pasuruar atë me mbi 6,000 tituj të tjerë në shqip (bazuar në RVB dhe vizitën e institucionit). Megjithatë nxitim institucionin që të vijojë me pasurimin e mëtejshëm të bibliotekës, për t’iu përgjigjur edhe nevojave që lidhen me riorganizimin e ardhshëm, në pritje të miratimit nga MASR, e programeve të departamentit të Shkencave Islame në gjuhën shqipe. Institucioni vë në dispozicion të studentëve mjedise të mjaftueshme dhe të përshtatshme për mësimdhënie dhe veprimtari kërkimore, klasat, e sallat respektive janë të pajisura me aparaturat dhe mjetet e nevojshme për këtë qëllim. 	

5. Financimi dhe menaxhimi i burimeve financiare

Pjesa përshkrimore

Terma reference: burimet e financimit, kostoja për student, kapacitetet menaxhuese.

Sipas statutit të KUB (Evid. Nr.1), Kolegji Universitar “Bedër” është person juridik jofitimprurës, që gëzon autonomi financiare. Kjo autonomi financiare bazohet tek e drejta për të krijuar të ardhura të ligjshme nga veprimtaria e mësimdhënies, nga veprimtaritë kërkimore-shkencore, nga shërbimet etj, si dhe për të përfituar fonde apo donacione nga shteti, por edhe organizma të tjerë, si dhe individë. Pjesa më e madhe e të ardhurave të institucionit vijnë nga pagesat e studentëve dhe donacionet. Autonomia financiare bazohet edhe tek e drejta për të caktuar rregulla të brendshme të financimit e të përdorimit të të ardhurave, për të përcaktuar tarifat e studimit, por edhe për të administruar pasuritë e luajtshme dhe të paluajtshme që disponon institucioni, në funksion të realizimit të misionit të tij.

Bordi i Administrimit është organi më i lartë kolegjal administrativ, i cili garanton përmbushjen e misionit të institucionit, mbarëvajtjen financiare dhe administrative të pasurive të luajtshme dhe të paluajtshme të tij.

Administratori është autoriteti më i lartë administrativ dhe përgjegjës për mirëfunksionimin financiar i institucionit që varet nga Bordi i Administrimit. Ai është njëkohësisht përfaqësuesi ligjor i Kolegjit për çështjet financiare dhe administrative. Sipas nenit 54 të Statutit, administrator harton projektbuxhetin vjetor,

mbi bazën e propozimeve të njëjësive kryesore e bazë, mbështetur në Planin Strategjik të Zhvillimit të KUB dhe në planin buxhetor afatmesëm të tij, propozon kriteret për administrimin e burimeve financiare dhe materiale, të cilat ia paraqet për miratim Bordit të Administrimit dhe mbikëqyr shpërndarjen e zbatimit të tyre, ndjek dhe kontrollon zbatimin e buxhetit vjetor të institucionit në strukturat e varësisë së tij, zbaton të gjitha vendimet e Bordit të Administrimit dhe të Senatit Akademik, me karakter financiar dhe administrative dhe i paraqet Bordit të Administrimit dhe Senatit Akademik raportin mbi veprimtarinë financiare të institucionit, në përfundim të çdo viti akademik. Sipas nenit 56 të Statutit, fakultetet kanë edhe administratorin e tyre përkatës, i cili është përgjegjës për mirëfunksionimin financiar e administrativ të njësisë kryesore, duke realizuar administrimin e përditshëm financiar të fakultetit di dhe duke mbikëqyruar e kontrolluar veprimtarinë financiare të fakultetit.

Vlerësimi i Treguesve të matshëm:

Të ardhurat dhe financimet e ndryshme në këtë program studimi:

(Tabela 9 në Aneks)

- Grantet për kërkim
- Konsulencat, shërbimet
- Tarifatat për dhe gjatë shkollimit
- Sponsorizimet
- Shërbimet trajnuese (kualifikimi i vazhdueshëm)
- Donacionet, aktivitetet siguroese, fondacione etj
- Aktivitetet tregtare (mensa, kafe, bare, residencat, etj)

Shpenzimet për studentët dhe kosto e studimit për student për vit akademik (në përqindje)

Bazuar në RVB si dhe në “Modelin e raportit vjetor institucional 2017-18” (evid. nr 35), shpenzimet për student për vitin akademik 2013-2014 ishin 177,066 Lekë; për vitin 2014-2015 ishin 210,543 Lekë, për vitin 2015-2016 ishin 215,637 Lekë; për vitin 2016-2017 ishin 165,449 Lekë, ndërsa për vitin 2017-2018 ishin 153,619 Lekë.

Vlerësimi sipas Standardeve

Standardi/Kriteret	Vlerësimi sipas standardeve
Standardi II.9 - Institucioni bën një auditim të përvitshëm (të jashtëm dhe/ose të brendshëm) të situatës financiare.	
<p>Kriteri 1 Raporti i auditit paraqet të gjithë situatën financiare për përdorimin e buxhetit të vënë në dispozicion për realizimin e programeve të studimeve të ciklit të dytë dhe programeve të integruara të studimeve të ciklit të dytë;</p> <p>Kriteri 2 Raporti i auditit përmban një pasqyrë të qartë të granteve të huaja të përfituara dhe kontratave të shërbimeve të lidhura në funksion të realizimit të programeve të studimeve të ciklit të dytë dhe programeve</p>	<p>Nga shqyrtimi i raportit vjetor institucional 2017-2018 (evid. nr. 34), rezultoi një pasqyrim i hollësishëm i situatës financiare lidhur me të ardhurat e shpenzimet e institucionit. Në raport është përfshirë edhe pasqyra e planit buxhetor afatmesëm dhe plani strategjik i zhvillimit të institucionit 2018-2022, me shifrat e parashikuara të të ardhurave e shpenzimeve përkatëse.</p> <p>Nga shqyrtimi i raportit të auditit ka tregues që pasqyrojnë donacionet e grantet në favor të programeve të studimit, por pa i specifikuar.</p> <p>Raporti bën bilancin e të ardhurave nga tarifatat e</p>

<p>të integruara të studimeve të ciklit të dytë;</p> <p>Kriteri 3 Raporti i auditit analizon eficiencën e përdorimit të të ardhurave nga tarifat e studentëve në funksion të rritjes së cilësisë së studimeve në këtë cikël studimesh.</p>	<p>studentëve, duke evidentuar diferencën midis parashikimit dhe realizimit të të ardhurave si dhe faktorët që kanë ndikuar në bilancin financiar, si ulja e tarifave, apo heqje e tyre, lëvizja e numrit të studentëve, etj</p>
<p>Standardi VI.1 - Institucioni harton një raport financiar të kostove të programeve të studimeve.</p>	
<p>Kriteri 1 Institucioni harton një raport që pasqyron të dhëna të hollësishme financiare të kostove për realizimin e programeve të studimeve, si kostot operacionale, kostot fikse të mjediseve dhe të pajisjeve, etj.</p> <p>Kriteri 2 Institucioni dëshmon se ka një qëndrueshmëri financiare përgjatë kohës së zhvillimit të programeve të studimeve dhe se ka kapacitete financiare të mjaftueshme për përmirësimin e situatës financiare dhe gjenerimin e të ardhurave në të ardhmen.</p>	<p>Sic evidentohet nga raporti i sipërcituar (evid. Nr 34), në të paraqiten të gjitha detyrimet financiare, pagat e personelit, shpenzimet operative etj. Raporti jep një pasqyrë financiare edhe të donacioneve të përfituara dhe kontratave të shërbimeve të lidhura në funksion të realizimit të programeve të studimeve. Në raportin vjetor kostot operacionale, jepen në termat e parashikimit dhe realizimit, duke evidentuar edhe diferencat në mosrealizimet e arsyt përkatëse. Kështu, siç evidentohet nga raporti i sipërcituar (evid. Nr 34) institucioni, për vitin 2017-2018, për arsye të uljeve që u ofroi studentëve nuk arriti të mblidhte shumën e parashikuar të të ardhurave, por arriti ta kompensojë këtë diferencë me anë të uljes së shpenzimeve operative prej 6% më pak se parashikimi, duke mos ndikuar në këtë mënyrë te pagat e personelit.</p> <p>Nga analiza e situatës financiare që bëhet në raport si dhe nga plani buxhetor afatmesëm të pasqyruar në të, rezulton përpjekja e institucionit për të patur e parashikuar qëndrueshmëri financiare, në funksion të realizimit të programeve të studimit. Duke iu referuar raportit, evidentohet synimi për hapjen e programeve të reja, çka parashikon rritje në numrin e studentëve, pra edhe rritje të të ardhurave prej 14%-16%. Gjithashtu në raport theksohet synimi për ulje të shpenzimeve operative për vitin akademik 2020-2021, meqë nuk do ketë më shpenzime të qerasë e godina do të jetë e institucionit. Diferenca e përfutur do shërbejë për përmirësimin e situatës financiare në institucion.</p>
<p><u>Konkluzionet e vlerësimit:</u></p>	
<p>Grupi i Vlerësimit të Jashtëm, nga njohja me raportin vjetor të institucionit lidhur me burimet financiare e menaxhimin e tyre nga institucioni, si dhe nga informacionet me Dekanin e Fakultetit të Shkencave Islame, konstaton se:</p>	
<p>a. Institucioni realizon çdo vit raportin e analizës së situatës financiare, me indikatorët përbërës. Në të</p>	

jepet një pasqyrë e grandeve e donacioneve të përfuara si dhe analizohet efektiviteti i përdorimit të ardhurave nga tarifatat e studentëve, në funksion të rritjes së cilësisë së studimeve edhe në këtë cikël studimesh.

- b. Institucioni ka dëshmuar një menaxhim të mirë të burimeve financiare dhe se ka kapacitetet e nevojshme për një qëndrueshmëri financiare.

6. Sistemi i Brendshëm i Sigurimit të Cilësisë

Pjesa përshkrimore

Terma reference: institucionalizimi i sistemit të brendshëm të sigurimit të cilësisë, ngritja e Njësisë së SBC, funksionimi i saj, vetëvlerësimi dhe përmirësimi i vazhdueshëm i cilësisë, rezultatet e vlerësimeve të jashtme.

Institucioni ka ngritur Sistemin e Brendshëm të Sigurimit të Cilësisë, në përputhje me dispozitat e legjislacionit shqiptar dhe Statutin e vetë institucionit (evid. nr 1, kreu VIII, neni 28, 29) dhe në Rregulloren Themelore të KUB (evid. nr 2, neni, 14). Funksionimi i tërësisë së mekanizmave të sistemit të brendshëm të cilësisë rregullohet përmes një kuadri rregullator dhe sidomos themelor është Udhëzuesi i Cilësisë. Strukturat përbërëse të sistemit të brendshëm të cilësisë janë: “Komisioni i përhershëm i garantimit të standardeve të cilësisë institucionale” dhe “Njësia e Sigurimit të Brendshëm të Cilësisë”. Bazuar në Statutin e institucionit, këto dy struktura gëzojnë autonomi operative dhe akses të plotë në të dhënat mësimore dhe shkencore. Raportet e vazhdueshme që krijon kjo njësi bëhen në nivel semestral dhe vjetor. Një burim tjetër të dhënash që përbëjnë bazën e punës së kësaj njësie janë edhe anketat online nga studentët, të cilat kryhen përpara provimeve semestrale dhe përpara përfundimit të vitit akademik.

Ndër kompetencat e Njësisë së Sigurimit të Brendshëm të Cilësisë radhiten: mbështetja e Komisionit të Përhershëm (aktet e të cilëve i dërgohen për miratim Senatit Akademik); vlerësimi i veprimtarive mësimore dhe kërkimore të njësisë; ndërmarrja e studimeve mbi ecurinë e punësimit të studentëve dhe efikasitetin e programeve të institucionit; raportimi pranë Senatit për rezultatet. (evid. Raporte të vlerësimit të brendshëm, Raporte të vlerësimit të studentëve).

Vlerësimi i Treguesve të matshëm:

- Të dhëna sasiore për punën konkrete në NJSBC për programin e studimit, si:
- Sa anketime kanë bërë me studentët
  - Sa studentë janë anketuar
  - Sa prej tyre janë përpunuar dhe çfarë problemesh kanë dalë
  - Cilat kanë qenë hapat e mëtejshëm
  - Etj

Anketat me studentët bëhen për çdo lëndë, ato zhvillohen dy herë në vit, para provimeve finale të çdo semestri. Gjithsej, për një periudhë gjashtë vjeçare janë zhvilluar 12 anketime të tilla me studentë. Anketimet grumbullohen dhe përpunohen. Ato nxjerrin në pah vlerësimin e metodave të mësimdhënies, bazuar në të cilat departamentet dhe përgjegjësit e tyre bashkë me lektorët, marrin masa për përmirësimin e metodave dhe proceseve të tjera.

- Kontrolli i brendshëm i cilësisë

Kontrolli i brendshëm i cilësisë zhvillohet nga dy strukturat përkatëse të ngritura nga institucioni, të emërtuara “Komisioni i përhershëm i garantimit të standardeve të cilësisë institucionale” dhe “Njësia e Sigurimit të Brendshëm të Cilësisë”. Ai ndërthur gjithashtu të dhëna individuale të punës akademike, administrative dhe shkencore, me të dhënat e grumbulluara nga pyetësorët e studentëve, në mënyrë periodike. Përveç tyre, ekzistojnë edhe komisionet e posaçme (ad-hoc), të ngritura me urdhër të rektorit (si psh Evidenca Nr. 64). Këto mekanizma vlerësojnë periodikisht performancën e komponentëve të ndryshëm të brendshëm dhe identifikojnë rrugët për përmirësimin e punës. Përveç të tjerave, të cilat janë shpjeguar dhe më sipër, Institucioni realizon dhe një anketë vjetore me pjesëmarrjen e të gjithëve (personelit akademik, studentëve dhe stafit administrativ) për cilësinë e shërbimeve dhe përmirësimin e tij.

Përgjegjësit në monitorimin dhe menaxhimin e cilësisë deri në nivel departamenti (Tabela 10 në Aneks)

Vetëvlerësimet e kryera dhe rezultatet e tyre

Rezulton se institucioni ka kryer në mënyrë periodike vetëvlerësime, nëpërmjet studentëve, stafit akademik, atij administrativ dhe vetë strukturave të vlerësimit të brendshëm. Këto vlerësime kryhen një herë në vit (për NJSBC dhe Komisionin) dhe dy herë në vit (një herë në semestër) për studentët. Bazuar në rezultatet e vlerësimeve periodike të formave të ndryshme të vetëvlerësimit bëhet një shpërndarje e çështjeve që kërkojnë përmirësim, ose zhvillim të mëtejshëm sipas njësive përgjegjëse, pasuar nga një auditim i ri i një komisioni të ngritur posaçërisht. (evid. Formular i vlerësimit të studentëve për pedagogun dhe lëndën).

Politikat e përmirësimit të cilësisë mbi bazën e vetëvlerësimeve periodike

Hapat e mëtejshëm, përveç diskutimit me pedagogët individualë, lidhen edhe me ndërmarrjen e trajnimeve për zhvillimin profesional të stafit. Një tjetër metodë për të përmirësuar funksionimin e njësive bazë administrative dhe shkencore, janë diskutimet e hapura të raporteve të vetëvlerësimit me personel akademik dhe administrativ. (evid. Dokumentacioni i politikës së vlerësimit).

Vlerësimi sipas Standardeve

Standardi/Kriteret	Vlerësimi sipas standardeve
Standardi I.10 - Institucioni përdor metodologji vlerësimi, instrumente matëse dhe vlerësuese për ecurinë e programeve të studimeve.	
Kriteri 1 Institucioni përdor metodologji vlerësimi, instrumente matëse dhe vlerësuese për ecurinë e programeve të studimeve;	Bazuar në RVB dhe në vizitën në institucion, rezulton se institucioni përdor një sërë instrumentesh matëse dhe një metodologji të ndërthurur vlerësuese, bashkë me pyetësorët që plotësojnë studentët.
Kriteri 2 Institucioni e përfshin këtë informacion në vetëvlerësimin që bën për arritjen e sigurimit të brendshëm të cilësisë;	Këtyre pyetësorëve i bashkëngjiten raportet periodike të Komisionit dhe NJSBC-së, të cilat plotësojnë një kuadër të ndërthurur metodologjik, cilësor dhe sasior.
Kriteri 3 Institucioni publikon rezultatet e vlerësimit dhe rezultatet që synon të arrijë;	Institucioni ka zhvilluar një ndërthurje metodash të drejtpërdrejta dhe të tërthorta për kryerjen e vlerësimit të brendshëm, me mekanizma të shumëfishtë vlerësimi për studentët, kolegjin, dhe monitorim të mësimdhënies në auditor.
Kriteri 4 Institucioni, për kryerjen e vlerësimit, përdor metoda të tërthorta ose të drejtpërdrejta.	

<p><u>Të tërthorta:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> Sondazhe: të studentëve që ndjekin programet e studimeve, të të diplomuarve në këto programe në vitet e mëparshme akademike apo në ciklet e ndryshme të studimeve; Sondazhe të vlerësimit të mësimdhënies, kurrikulës, të të mësuarit; Pyetje konceptuale; Intervista; Etj. <p><u>Të drejtpërdrejta:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> Rezultatet e arritura nga studentët në teste të standardizuara kombëtare/ndërkombëtare (p.sh. provimi i shtetit për profesionet e rregulluara, etj); Dëgjime në auditor; Rezultatet e arritura nga studentët në provimet e vlerësuara me nota/pikë; Rezultatet e arritura nga studentët në testimet paraprake dhe përfundimtare, provimet për module, praktikat profesionale; Rezultatet e arritura nga studentët në vlerësimin e detyrave të kryera gjatë zhvillimit të programit të studimit (punë individuale apo në grup, detyra kursi për të analizuar të kuptuarit konceptual, referatet, projektet, provimet, etj.); Vëzhgime gjatë kryerjes së ushtrimeve/praktikës; Rezultatet e arritura dhe cilësia e rezultatit të kërkimit - tezës; Etj. 	<p>Metodat e tërthorta të vlerësimit janë implementuar me anë të anketës së zhvilluar me studentë, ku ka patur seksione të veçanta mbi: Pyetje lidhur me përmbajtjen e lëndës; Pyetje mbi performancën e pedagogut të lëndës; Pyetje mbi shërbimin e ofruar nga KUB; Pyetje konceptuale; Rekomandime nga studentët.</p> <p>Metoda të drejtpërdrejta janë ato të përfshira edhe në syllabus-in e lëndës si:</p> <p>Vlerësim me pikë për aktivizimin në auditor; Vlerësime me notë dhe me pikë; Vlerësim të detyrave të kryera nga studentët; Vlerësim për përfshirjen në aktivitete jashtë-shkollore; Vlerësimi i studentëve më të mirë; Vëzhgime gjatë kryerjes së ushtrimeve/ praktikës; Vlerësime të studentëve nga njëri-tjetri për nivelin dhe formën e angazhimit të tyre në punë dhe projekte të realizuara në grup; Vlerësime për teste ndërmjetëse të semestrit përkatës; i) Vlerësime për teste finale në përfundim të semestrit.</p>
<p>Standardi I.13 - Institucioni publikon rregullisht informacion të paanshëm dhe objektiv, sasior e cilësor, për vlerësimin e brendshëm.</p>	
<p>Kriteri 1 Institucioni publikon rregullisht broshura, buletine etj., të hartuara dhe botuara nga institucioni, për vlerësimin e brendshëm;</p> <p>Kriteri 2 Institucioni publikon rregullisht prezantime në faqe interneti, video e audio etj. për vlerësimin e brendshëm.</p>	<p>Institucioni i publikon rregullisht rezultatet e vlerësimit dhe objektivat e cilësisë në faqen zyrtare të internetit, në një rubrikë të veçantë. Rezulton se Institucioni gjithashtu ka përgatitur dokumentin e politikës së vlerësimit dhe ka ndjekur procedura të caktuara për sigurimin e cilësisë dhe standardeve të programeve mesimore. Në faqen e internetit të institucionit dhe në faqen e posaçme të NJSBC publikohen raporte, informacione për trajnimin e stafit, prezantime për garantimin e standardeve të cilësisë institucionale dhe të programeve të studimit dhe materiale të tjera që kanë të bëjnë me vlerësimin e brendshëm. (www.qac.beder.edu.al)</p>
<p>Standardi II.7 - Institucioni kryen një analizë vjetore për vlerësimin e programeve të studimeve të ciklit të dytë dhe programet e integruara të studimeve të ciklit të dytë.</p>	

<p>Kriteri 1 Institucioni harton një analizë vjetore për vlerësimin e ecurisë së programeve të studimeve të ciklit të dytë dhe programeve të integruara të studimeve të ciklit të dytë;</p> <p>Kriteri 2 Institucioni harton politika që synojnë përmirësimin e programeve të studimeve të ciklit të dytë dhe programeve të integruara të studimeve të ciklit të dytë.</p>	<p>Për sa u përket rezultateve të pritshme, institucioni ka bërë publik planin strategjik institucional 2012-2017 dhe planin e ri strategjik 2018-2023. Përveç këtyre politikave/strategjive afatgjata të përmirësimit institucional, nga RVB dhe dokumentacioni i paraqitur prej institucionit, behen evidente edhe analizat vjetore të vlerësimit të ecurisë së programeve të studimeve të ciklit të dytë, me elementë si kalueshmëria apo mësimdhënia. Raporti vjetor përmban edhe analizën SWOT; mbi të bëhen diskutime me stafin (siç u konfirmua edhe gjatë takimit me stafin akademik), duke bërë analiza të detajuara edhe të ecurisë së programeve të ciklit të dytë.</p>
<p>Standardi VIII.1 - Institucioni garanton sigurimin e cilësisë në realizimin e programeve të studimeve.</p>	
<p>Kriteri 1 Institucioni ka plotësuar standardet institucionale dhe është akredituar në nivel institucional përpara aplikimit për akreditimin e programeve të studimeve;</p> <p>Kriteri 2 Institucioni përdor instrumentet e duhura për sigurimin e cilësisë;</p> <p>Kriteri 3 Institucioni harton një politikë dhe ndjek procedura të caktuara për sigurimin e cilësisë dhe standardeve të programeve të tyre;</p> <p>Kriteri 4 Institucioni përdor mekanizma formalë për shqyrtimin, miratimin dhe mbikëqyrjen e herëpashershme të programeve të studimit;</p> <p>Kriteri 5 Institucioni synon ndërgjegjësimin e personelit të vet dhe të studentëve që ndjekin programet e studimeve që ofrohen, për rëndësinë e cilësisë dhe sigurimin e cilësisë në to;</p> <p>Kriteri 6 Institucioni harton dhe zbaton një strategji për përmirësimin e vazhdueshëm të cilësisë. Strategjia, politika dhe procedurat janë publikuar.</p>	<p>Përpara këtij ri-akreditimi, institucioni ka kaluar më parë dy akreditime: në 2013 nga APAAL dhe në 2017 nga ASCAL – nëpërmjet Quality Assurance Agency. (Urdhër nr: 223, datë 4.06.2013 “Për akreditimin institucional dhe të programeve të studimit”, evid.nr.15; ISO Certifikatë 9001:2008, evid.nr.17,)</p> <p>Nga pikëpamja e institucionit, ekzistojnë dy struktura të sigurimit të standardeve të cilësisë (NJSBC dhe Komisioni i Përhershëm për Cilësinë). Këto dy mekanizma janë të rregulluar në Statutin e institucionit (Kreu VIII) dhe në rregulloren për funksionimin e NJBC (Evid. Nr. 37).</p> <p>NJSBC dhe Komisioni hartojnë plane dhe strategji vlerësuese për personelin akademik. Vlerësimi për çdo anëtar të stafit akademik realizohet në bashkëpunim të ngushtë me departamentin.</p> <p>Nga takimet me stafin akademik, studentët, dekanin e fakultetit dhe përgjegjësin e departamentit, përfaqësuesit e NJSBC si dhe bazuar në dokumentacionin e sipërcituar, GVJ është i mendimit se institucioni në përgjithësi e departamenti në vecanti, aplikojnë procedura institucionale, forma ndërgjegjësimi, seminare, forma vlerësimi e vetëvlerësimi të cilësisë, që sensibilizojnë, analizojnë e kontrollojnë përmbushjen e standardeve të cilësisë së programeve MSc. Aktivitete shkencore si konferenca (edhe ndërkombëtare), prezantime e trainime me tematikë probleme të cilësisë në arsimin e lartë, i kanë shërbyer shkëmbimit të përvojës si dhe kualifikimit të stafit akademik në këtë drejtim.</p> <p>GVJ konstaton se edhe në Planin Strategjik të</p>

Institucionit 2018-2023 është hartuar strategjia e mëtejshme për përmirësimin e cilësisë, me politikën dhe planin e detajuar të masave për zbatimin e tyre. (evid.nr.17).

Konkluzionet e vlerësimit:

GVJ, nga takimet në institucion me Dekanin e Fakultetit të Shkencave Humane, përgjegjës dhe stafin akademik të departamentit të Shkencave Islame, përfaqësues të studentëve të programit MSc në “Shkenca Moderne Islame”, përfaqësues të strukturave të sigurimit të cilësisë, si dhe nga shqyrtimi i të gjithë dokumentacionit që i referohet problematikave të cilësisë e zbatimit të standardeve të saj në institucion, arriti në përfundimet e mëposhtme:

- a. Kontrolli i brendshëm i cilësisë përmbush parametrat dhe standardet e nevojshme.
- b. Institucioni ka ngritur mekanizma dhe metodologji të ndërthurura (sasiore dhe cilësore, të drejtpërdrejta e të tërthorta) për vlerësimin dhe përmirësimin e cilësisë.
- c. Institucioni ka transparencë të plotë sa u takon shpalljes së dokumentacionit që lidhet me vlerësimin e brendshëm të cilësisë.
- d. Institucioni ka strategji afatgjatë dhe analiza vjetore për cilësinë.

POLITIKAT E FORMIMIT TË STUDENTËVE

7. Programi i studimit, organizimi i tij

Pjesa përshkrimore

Terma reference: misioni dhe objektivi i programit të studimit, përmbajtja e programit, organizimi i vitit mësimor, semestrat, plani mësimor me të gjithë elementët e tij (lëndët/modulet, kreditet përkatëse, ndarja e orëve për çdo kredit në varësi të formave të studimit, orët mësimore përkatësisht në auditor/jashtë auditorit të ndara sipas formave të mësimdhënies), literatura dhe materiale të tjera mbështetëse e ndihmëse, etj

Ky program që po shqyrtojmë në këtë proces ri-akreditimi është Master Shkencor në Shkenca Moderne Islame, i ofruar nga Departamenti i Shkencave Islame (pjesë e Fakultetit të Shkencave Humane të Kolegjit Universitar Bedër). Ai është hapur për herë të parë në vitin akademik 2011-2012. Misioni i tij kryesor lidhet me fuqizimin e punës kërkimore, shkencore dhe konceptuale të studentëve në lëmin e shkencave islame. Studimet janë të organizuara me kohë të plotë, sipas një programi me 120 kredite (ECTS), ndërsa plani mësimor është propozuar nga Departamenti dhe është miratuar me vendim të Senatit Akademik të Institucionit. Programi përmban 15 lëndë dhe tezën e diplomës (në fund të studimeve). Nga pikëpamja e komponentëve përbërës, programi shtrihet përgjatë dy viteve akademike, ku çdo vit akademik ka 32 javë mësimore në auditor, përfshirë edhe javën e provimeve. Më tej, çdo semestër përmban 16 javë mësimore në auditor, përfshirë edhe javën e provimeve. Prandaj, rezulton se në total programi organizohet në dy vite akademike dhe në katër semestra. Një vit akademik ka 60 ECTS. Studenti realizon çdo vit jo më pak se 1500 orë pune. 1 ECTS = 25 orë mësimore punë të studentit 1 orë mësimore = 50 minuta.

Nga pikëpamja përmbajtësore, rezulton nga RBV dhe vizita në institucion se procesi mësimor përbëhet nga leksione dhe seminare. Për çdo lëndë studentët pajisen me program mësimor dhe silabuse. Vlerësimi sipas sistemit evropian të transferimit të krediteve (ECTS) bëhet në bazë të njësisë matëse “orë të zhvilluara në

auditor". Literatura është e përditësuar dhe në disa gjuhë, ku tashmë, pas një periudhe të gjatë kohore kur literatura dominuese ishte në gjuhën turke, është në gjuhën shqipe, kurse literatura ndihmëse në gjuhën turke, arabe dhe angleze (për shkak të specifikave të programit).

Vlerësimi rezulton i shtrirë përgjatë gjithë semestrit dhe i ndarë në disa komponentë, si provimet e ndërmjetme dhe ato përfundimtare, detyrat e kursit, aktivizimet dhe projektet, apo forma të tjera në diskrecionin e profesorëve. Bazuar në vizitën në institucion dhe takimin me stafin pedagogjik, rezulton se vlerësimi nuk është krejtësisht uniform, por stafi akademik ka një lloj lirie të kufizuar brenda këtij kuadri të përshkruar më lart, për të shtuar ose hequr komponentë vlerësimi.

Vlerësimi i Treguesve të matshëm:

Viti i fillimit, qëllimet dhe objektivat e çdo programi studimi

Ky program studimi është hapur për herë të parë në vitin akademik 2011-2012. Misioni i tij kryesor lidhet me fuqizimin e punës kërkimore, shkencore dhe konceptuale të studentëve në lëmin e shkencave islame.

Nga pikëpamja cilësore e analizës sonë, mund të shohim se ndër synimet kryesore të programit rradhitën: aftësitë e thella profesionale dhe shkencore në fushën e shkencave islame, përgatitja teologjike e individëve për t'u punësuar në institucione publike dhe private që lidhen me këtë disiplinë; fuqizimin e mendimit kritik dhe komunikimit; përgatitjen e bazave për ciklin e tretë të studimeve, atë doktorat. Programi do të shtrojë alternativa konkrete për zhvillimin e fesë islame në Shqipëri dhe të japë ndihmesën e vet për krijimin e një elite të re të teologëve të Islamit si dhe të japë kontributin e tij në ruajtjen dhe vazhdimësinë e dialogut ndërfetar.

Organizimi i programit të studimit (vite, semestra, javë etj.)

- 1 vit akademik ka 32 javë mësimore në auditor
- 1 Semestër ka 16 javë mësimore në auditor
- 1 ECTS ka 25 orë mësimore punë të studentit
- 1 orë mësimore 50 minuta

Plani mësimor sipas viteve akademike, ndarja e ECTS sipas formave të mësimdhënies për çdo lëndë. (Tabela 11 në Aneks)

Mënyra e përcaktimit të krediteve (ECTS) për format e studimit:

- Leksionet 720 orë në auditor dhe 1830 orë punë e pavarur e studentit
- Seminaret 0 orë në auditor dhe 0 orë punë e pavarur e studentit
- Labororet 0 orë në auditor dhe 0 orë punë e pavarur e studentit
- Praktikat lëndore 0 orë në auditor dhe 0 orë punë e pavarur e studentit
- Praktikën Profesionale 0 orë në auditor dhe 0 orë punë e pavarur e studentit
- Provimi përfundimtar 32 orë në auditor dhe 418 orë punë e pavarur e studentit
- Teza 32 orë në auditor dhe 718 orë punë e pavarur e studentit

Ndryshimet në Planet mësimore, krahasuar me programet mësimore të licencuara

Nga verifikimi rezultoi se nuk ka pasur ndryshime në planet mësimore, krahasuar me programet mësimore të licencuara.

Planet mësimore të lidhura me personelin akademik përkatës.

(Tabela 13 në Aneks)

Planet mësimore të parashtruara nga institucioni tregojnë një vijimësi kryesisht të personelit akademik që lidhet me lëndët përkatëse. Nga analiza e të dhënave (CV-ve) dhe profilin të personelit akademik, rezulton se në përgjithësi ai është i përshtatur sipas profilizimit me lëndët që trajton. Gjithashtu ka një ndarje në planin mësimor midis kategorive të ndryshme të lëndëve.

Vlerësimi për Syllabus-et dhe elementët e tyre, për çdo lëndë.

- Emërtimi i lëndës/modulit
- Viti/semestri kur zhvillohet lënda
- Emri i pedagogut që do të zhvillojë lëndën
- Vendi që zë lënda në formimin tërësor të studentit
- Njohuritë paraprake që duhet të ketë studentit për përvetësimin e lëndës
- Çfarë njohurish dhe aftësish i jep studentit kjo lëndë
- Temat që do të trajtojë lënda në formimin teorik dhe praktik
- Ngarkesa në orë në auditor dhe jashtë auditorit si dhe në ECTS
- Format dhe metodat e mësimdhënies të lëndës dhe raportet midis tyre
- Format e vlerësimit të studentëve
- Detyrimet e studentit për lëndën
- Literatura e detyruar dhe ajo ndihmëse

RVB dhe informacioni i paraqitur nga Institucioni, përmban në përgjithësi të gjitha informacionet e kërkuara në pikat e mësipërme, duke respektuar emërtimet e lëndëve dhe tematikave të trajtuara. Paraqiten qartë vendi që zë lënda në formimin tërësor të studentit, ndërsa në disa raste anashkalohe, për shkak të natyrës së lëndëve, informacione rreth njohurive paraprake që duhet të ketë studentit për përvetësimin sa më të mirë të lëndës.

Analizë e cilësisë së silabuseve

Nga këqyrja e silabuseve të dorëzuar nga institucioni në mënyrë elektronike, por edhe nga vizita në institucion, rezulton që këto dokumente janë të plota dhe se ato përfshijnë parametrat kryesorë, si emërtimin, semestrin dhe vitin, emrin e pedagogut, vendin që zë lënda, njohuritë paraprake të studentëve, temat, ngarkesën, format e mësimdhënies dhe të vlerësimit, si dhe literaturën. Silabuset ofrohen në fillim të çdo semestri akademik dhe ato përditësohen në mënyrë periodike nga pedagogët, të cilët e kanë këtë detyrim edhe në formë elektronike (pasi sistemi nuk i lejon të aksesojnë elektronikisht lëndën nëse nuk i kanë përditësuar më parë silabuset). Gjithashtu ato janë objekt i NJSBC-së dhe kontrolleve nga përgjegjësi i departamentit. Syllabuset janë përditësuar edhe nga pikëpamja e literaturës, duke përfshirë literaturë bashkëkohore dhe në gjuhën shqipe, përveç asaj në gjuhë të tjera të huaja (arabisht, turqisht, anglisht, etj.). *Sugjerohet gjithsesi forcimi i standardizimit të silabuseve, me qëllim rritjen e cilësisë së tyre.*

Vlerësimi sipas Standardeve

Standardi/Kriteret	Vlerësimi sipas standardeve
Standardi I.1 - Institucioni ofron programe studimesh në përputhje me misionin dhe qëllimin e tij.	

<p>Kriteri 1 Institucioni ofron programe të akredituara të studimeve, të organizuara në module dhe të vlerësuara në kredite, sipas Sistemit European të Transferimit dhe Grumbullimit të Krediteve (ECTS);</p> <p>Kriteri 2 Sasia mesatare e krediteve të grumbulluara gjatë një viti nga një student që ndjek një program studimi me kohë të plotë është 60 kredite;</p>	<p>Institucioni ofron programin e Masterit Shkencor në Shkenca Moderne Islame në përputhje me kriteret ligjore. Objektivat e programit janë të qarta, ashtu si dhe roli dhe kontributi i këtij programi jo vetëm në raport me studentët por edhe me institucionet e tjera shoqërore. Ky program zhvillohet në përputhje me programin e licencuar nga MASR. Programi është akredituar në vitin 2013 dhe zhvillohet në përputhje me programin e licencuar nga MASR.</p> <p>Sistemi i krediteve të përdorura është në përputhje të plotë me atë evropian (ECTS). Përlogaritjet e tyre janë të sakta dhe përkojnë me kriteret ligjore. <i>Nuk ka pasur ndryshime lëndësh, ndonëse sugjerohet që të ketë një ose dy lëndë të tjera me zgjedhje (duke pasur sigurisht parasysh edhe numrin e kufizuar potencialisht të studentëve që frekuentojnë aktualisht ose do të frekuentojnë këtë program në të ardhmen).</i></p> <p>Kreditet janë shpërndarë në mënyrë jo-uniforme nëpër të dy vitet, nga 60 ECTS në secilin vit. Totali i nevojshëm për diplomim është 120.</p>
<p>Standardi I.2 - Programet e studimeve janë në përputhje me strategjinë për zhvillim të institucionit.</p>	
<p>Kriteri 2 Programet e studimeve të ciklit të dytë “Master i Shkencave”, “Master i arteve të bukura” apo “Master Profesional” i pajisin studentët që zotërojnë diplomën universitare “Bachelor” me njohuri të thelluara, teorike dhe praktike, si dhe trajnim për kërkim shkencor apo trajnim të mirëfilltë profesional;</p> <p>Kriteri 3 Programet e studimeve “Master i Shkencave” ose “Master i arteve të bukura” dhe “Master Profesional” synojnë të zgjerojnë njohuritë e fituara në ciklin e parë të studimeve;</p> <p>Kriteri 4 Programet e integruara të studimeve të ciklit të dytë (në mjekësi, stomatologji, farmaci, veterinari, arkitekturë) i pajisin studentët me njohuri të thelluara dhe kompetenca shkencore, teorike dhe praktike, si dhe trajnim për kërkim shkencor sipas fushës. Pas përfundimit të tyre si dhe përfundimit me sukses të provimit të shtetit për programin specifik, studentët fitojnë të drejtën e ushtrimit të një profesioni të rregulluar sipas ligjit në fuqi;</p> <p>Kriteri 5 Programet e studimeve të këtij cikli i pajisin studentët me kompetenca të përgjithshme dhe</p>	<p>Programi i marrë në shqyrtim vlerësohet se i pajis studentët me njohuri teorike dhe shkathtësi praktike duke lidhur kërkimin shkencor me profesionin. Nga analiza e silabuseve dhe e lëndëve që ofron, ky program ofron njohuri më të thelluara se programi i Bachelorit. Siç rezultoi dhe nga takimi i organizuar me stafin akademik dhe studentët, organizimi i lëndëve dhe mënyra e vlerësimit, përgatjtja e prezantimeve dhe aktiviteteve të tjera gjatë lëndëve, gërshtuar me organizimin e praktikave dhe aktiviteteve të tjera, përmbushin kriteret për formësimin e kompetencave të përgjithshme dhe atyre profesionale të studentëve.</p> <p>Tematika e lëndëve dhe përmbajtja e tyre në shumicën e rasteve është një hap cilësor më tej për sa i takon njohurive të fituara gjatë programit bachelor.</p> <p>Nga analiza e dokumentacionit të programeve, ky program krijon bazën e qëndrueshme të njohurive për ciklin e tretë të doktoraturës.</p> <p><i>*Kriteri 4 dhe 7 nuk aplikohen nga institucioni dhe për këtë program studimi.</i></p>

<p>profesionale që synohen të arrihen apo të zgjerohen gjatë zhvillimit të tij;</p> <p>Kriteri 6 Programet e studimeve “Master i Shkencave” ose “Master i arteve të bukura” dhe programet e integruara të studimeve të ciklit të dytë krijojnë baza të qëndrueshme njohurish për studimet e ciklit të tretë doktoratës, duke përfshirë aftësimin për kërkimin shkencor dhe plotësimin e parakushteve (njohuri, aftësi dhe kompetenca) për pranimin në ciklin e tretë të studimeve;</p> <p>Kriteri 7 Programet e studimeve “Master Profesional” kanë objektiva të qartë profesionale, të justifikueshëm, të arritshëm, me synime të qarta për arritjen e kualifikimit të nevojshëm dhe në përputhje me kërkesat e tregut të punës.</p>	
---	--

Standardi I.4 - Programet e studimeve ofrohen në përshatje me nivelin e studimeve.

<p>Kriteri 1 Përmbajtja dhe renditja e objektivave të programeve të studimeve synojnë arritjen e qëllimeve të tyre në përputhje me nivelin e studimeve në të cilin ofrohen ato;</p> <p>Kriteri 2 Metodatat e vlerësimit të studentëve nëpërmjet kontrollit të vazhdueshëm të njohurive me anë të testeve me përgjigje alternative apo provimeve përfundimtare dëshmojnë ecurinë dhe arritjet e studentëve për ciklin përkatës të studimeve.</p>	<p>Gjykuar nga përmbajtja e lëndëve ky program studimi shfaq një lidhje koherente midis çdo objektivi të programit, kurrikulës dhe synimit përfundimtar. Materiali që ofrohet nga ana akademike përmban një nivel të kënaqshëm të njohurive. Kriteri përmbushet nga ana e tematikave studimore dhe sa i takon mënyrës së renditjes së objektivave.</p> <p>Bazuar në silabuset e lëndëve, metodatat e ndryshme të vlerësimit që aplikohen në program, shpërndarja dhe frekuenca e tyre, si dhe harmonizimi i elementëve të ndryshëm në vlerësimin përfundimtar dëshmojnë në mënyrë të saktë njohuritë e fituara nga studentët gjatë vitit.</p>
---	---

Standardi I.5 - Programet e studimeve synojnë të arrijnë dimensione ndërkombëtare.

<p>Kriteri 1 Programet e studimeve mbështeten në përvojën disavjeçare dhe praktikatat e mira të vendeve evropiane;</p> <p>Kriteri 2 Programet e studimeve janë ndërkombëtarisht konkurruese për nga elementet që përmbajnë (të dhëna të përgjithshme, objektivat kryesorë, plani mësimor, kreditet, kushtet e pranimit në metodatat e vlerësimit, kriteret dhe procedurat e transferimit të krediteve e njohurive të fituara, diplomatat që jepen në përfundim etj.) duke afirmuar</p>	<p>Informacioni i ofruar si nga RVB por edhe nga dokumentacioni i paraqitur lidhur me bashkëpunimin me institucionet akademike ndërkombëtare ofron një pasqyrë të qartë në këtë drejtim. Programi mësimor është përgjithësisht aktual në krahasim me vendet e tjera.</p> <p>Informacioni lidhur me vlerën ndërkombëtare të programit të paraqitur është i thelluar, me referenca në programet ndërkombëtare (Univ. të Kajros) të shfrytëzuara për përmirësimin e cilësisë së programit.</p> <p>Pranimi i studentëve në program është parashtruar tek rregullorja e programit të studimit. Kreditet, kriteret e vlerësimit apo të tjerë komponentë janë në përputhje me praktikatat evropiane.</p>
--	---

<p>vlerat e arsimit universitar në Shqipëri.</p> <p>Kriteri 3 Programet e studimeve janë hartuar në përputhje me objektivat e përcaktuar në legjislacionin dhe direktivat e BE-së për arsimin e lartë dhe profesionet e rregulluara.</p>	<p>Lidhur me faktin nëse programi i studimeve është hartuar në përputhje me objektivat e përcaktuara në legjislacionin dhe direktivat e BE-së për arsimin e lartë dhe profesionet e rregulluara, informacioni i paraqitur ofron të dhëna (ndonëse jo të thelluara) me këtë aspekt. Megjithatë, informacionet e ofruara në të tjera seksione të vlerësimit dhe dokumentet e bashkëngjitura tregojnë se lidhur me aspektet formale, programi është hartuar në përgjithësi në përputhje me legjislacionin dhe direktivat e BE-së.</p>
<p>Standardi I.6 - Programet e studimeve përfshijnë aftësimin profesional dhe kërkimin shkencor.</p>	
<p>Kriteri 1 Programet e studimeve të ciklit të dytë dhe programet e integruara të studimeve të ciklit të dytë përfshijnë aftësimin profesional dhe kërkimin shkencor;</p> <p>Kriteri 2 Programet e studimeve hartohen në përputhje me profilin e Institucionit të Arsimit të Lartë dhe strategjinë e tij për zhvillim;</p> <p>Kriteri 3 Personeli akademik angazhohet në punën kërkimore shkencore për realizimin e programeve të studimeve;</p> <p>Kriteri 4 Puna kërkimore e personelit akademik të angazhuar për realizimin e programit të studimeve përkon me synimet për arritjen e qëllimeve të tij.</p>	<p>Programi i Masterit Shkencor për Shkenca Modene Islame synon pajisjen e studentëve me njohuri të thelluara teologjike dhe kërkimi në fushën e teologjisë Islame. Kërkimi shkencor realizohet nëpërmjet lëndës së metodave të kërkimit, pa lënë mënjanë as elementet e kërkimit në lëndët e tjera.</p> <p>Ky programi studimi dhe format e aplikimit gjatë ushtrimit të tij mundësojnë aftësimin e studentëve. Raporti dhe dokumentet mbështetëse ofrojnë informacion të mjaftueshëm për aftësimin profesional të studentëve sidomos lidhur me kërkimin shkencor në shkenca islame.</p> <p>Programi është hartuar në përputhje me ligjet dhe dispozitat në fuqi të Ministrisë së Arsimit.</p> <p>PAE dhe PAK janë angazhuar pranë këtij programi në punime kërkimore dhe shkencore, të lidhura sidomos me projektet e institucionit.</p> <p>Argumentimi i mësipërm vlen edhe për sa i takon punës kërkimore të zhvilluar nga personeli i angazhuar në programin e studimeve në përputhje me objektivat dhe synimet akademike të programit (Bazuar në dokumentin me titull: Aneks/Shtojcë: “Kërkimi shkencor dhe Praktikant mësimorë”, të depozituar nga institucioni pas vizitës së GVJ.</p>
<p>Standardi I.7 - Programet e studimeve “Master Profesional” ofrohen në përputhje me nevojat e tregut të punës.</p>	
<p>Kriteri 1 Programet e studimeve të ciklit të dytë “Master Profesional” ofrohen në përputhje me nevojat e tregut të punës;</p> <p>Kriteri 2 Programet e studimeve të ciklit të dytë “Master Profesional” synojnë të plotësojnë nevojat në sektorët përkatës të ekonomisë vendase apo të huaj.</p>	<p><i>*Kriteri 1 dhe 2 i Standardit I.7. nuk aplikohen për këtë program studimi.</i></p>
<p>Standardi I.8 - Programet e studimeve marrin parasysh nevojat e tregut të punës.</p>	

<p>Kriteri 1 Programet e studimeve marrin parasysh nevojat e tregut të punës, dhe hartohen në përputhje me synimet strategjike të zhvillimit ekonomik kombëtar;</p> <p>Kriteri 2 Institucioni, për vlerësimin e nevojave të tregut të punës, kryen një studim tregu, i cili përfshin:</p> <ol style="list-style-type: none"> mundësitë e punësimit të studentëve në tregun vendas ose atë rajonal, kombëtar a ndërkombëtar; kërkesat e punëdhënësve; një parashikim të përafërt për numrin e pritshëm të studentëve që mund të regjistrohen në këtë program; numrin e të regjistruarve në programe të ngjashme në institucionet simotra. 	<p>Bazuar në RVB dhe dokumentacionin mbështetës të Institucionit (KUB) është ndërmarrë një analizë e kërkesave të tregut të punës për disiplinën e teologjisë islame (sidomos në lidhje me institucionin e Komunitetit Mysliman Shqiptar dhe Medresetë dhe organizatat jofitimprurëse). Aty identifikohen nevojat e paraqitura nga institucionet qendrore, kërkesat e punëdhënësve dhe mundësitë e tregut.</p> <p><i>Megjithatë nuk ekziston ndonjë parashikim i saktë i numrit të pritshëm të studentëve që mund të regjistrohen në këtë program, kjo edhe për shkak të fluiditetit të tregut të arsimit të lartë dhe atij të Masterit Shkencor në veçanti të këtij programi që është shumë specifik.</i></p>
<p>Standardi I.9 - Programet e studimeve synojnë ruajtjen e vlerave kulturore kombëtare dhe interesave kombëtare.</p>	
<p>Kriteri 1 Institucioni ofron programe studimi që nuk bien ndesh me interesat kombëtare;</p> <p>Kriteri 2 Programet e studimeve synojnë të ndihmojnë ruajtjen e vlerave kulturore kombëtare.</p>	<p>Duke u bazuar në lëndët e ofruara, në silabuset e tyre dhe në literaturën që i shoqëron ato, ky program studimi nuk bie ndesh me interesat kombëtare. Ai mund të kontribuojë në krijimin e vlerave të një shoqërie demokratike, me respektimin e të drejtave dhe lirive fetare, harmonisë dhe bashkëjetesës, si dhe mund të kontribuojë në hulumtimin e historisë së klerit shqiptar.</p>
<p>Standardi I.12 - Kohëzgjatja dhe numri i krediteve për programet e studimeve të këtij cikli janë në përputhje me ligjin nr. 9741, datë 21.5.2007, "Për arsimin e lartë në Republikën e Shqipërisë", i ndryshuar.</p>	
<p>Kriteri 1 Programet e studimeve "Master i Shkencave" realizohet me 120 kredite europiane ECTS, ku përfshihen 30-40 kredite europiane ECTS për projektin kërkimor dhe tezen që duhet përgatitur në përfundim të këtyre programeve të studimeve. Kohëzgjatja normale e tyre është 2 vite akademike;</p>	<p>Ky program i Masterit Shkencor në Shkenca Moderne Islame realizohet me 120 kredite ECTS dhe kohëzgjatje minimale 2 vjeçare.</p>
<p>Kriteri 2 Programet e studimeve "Master Profesional" realizohen me 60-90 kredite europiane ECTS. Kohëzgjatja normale e tyre është 1-1.5 (një deri në një vit e gjysmë) vite akademike.</p>	<p><i>*Ky kriter nuk aplikohet për këtë program studimi.</i></p>
<p>Kriteri 3 Programet e integruara të studimeve të ciklit të dytë përfundojnë me marrjen e diplomës "Master i Shkencave". Ato realizohen me jo më pak se 300 kredite europiane ECTS (360 kredite europiane ECTS për studimet në fushën e mjekësisë). Kohëzgjatja normale e programeve të integruara të studimeve është jo më pak se 5 vite akademike (6</p>	<p><i>*Ky kriter nuk aplikohet për këtë program studimi.</i></p>

vite për studimet në fushën e mjekësisë).	
Standardi II.6 - Institucioni siguron menaxhimin efikas të informacionit në lidhje me programet e studimeve.	
<p>Kriteri 1 Informacioni i ofruar për programet e studimeve, modulet dhe silabuset është lehtësisht i konsultueshem për studentët;</p> <p>Kriteri 2 Informacioni për programet e studimit, modulet dhe silabuset ofrohet në forma të ndryshme të shkruara dhe elektronike.</p>	<p>Institucioni ka garantuar përhapjen e informacionit për programet e studimeve nëpërmjet një tërësie mekanizmash, si faqes së tij të internetit, sistemit BIS, mediave sociale (Facebook), medias së shtypur (gazetave) dhe formave të tjera.</p>
Standardi II.8 - Programet e studimeve të ciklit të dytë dhe programet e integruara të studimeve të ciklit të dytë parashikojnë një plan diplomimi.	
<p>Kriteri 1 Plani i diplomimit shpjegon mënyrën e diplomimit në përfundim të studimeve brenda afatit të parashikuar;</p> <p>Kriteri 2 Për realizimin e programeve të studimeve “Master i Shkencave” janë parashikuar 30-40 kredite për projektin kërkimor dhe tezën.</p>	<p>Ky program studimi parashikon një mënyrë të qartë të diplomimit për studentët, që u vihet në dispozicion që në fillim të regjistrimit të tyre në institucion nëpërmjet broshurës dhe formave të tjera informimit elektronik. (siç dëshmon faqja e internetit e institucionit: http://www.beder.edu.al) Gjithashtu parashikohen 30-40 kredite për projektin kërkimor (Bazuar në programin e studimit – Gjithashtu bazuar në Tabelën 11 në Aneks).</p> <p>Programi përmban një plan diplomimi në përfundim të studimeve brenda afatit të parashikuar, sepse përmban shpërndarjen e krediteve sipas dy semestrave si dhe kriteret që duhet të plotësojë çdo student që ndjek këtë Master Shkencor për t’u diplomuar.</p>
<p><u>Konkluzionet e vlerësimit:</u> Grupi i Vlerësimit të Jashtëm, nga studimi i RVB dhe dokumenteve të tjera, si dhe nga takimet në institucion, arriti në këto përfundime:</p> <ol style="list-style-type: none"> Programi mësimor është përgjithësisht aktual në krahasim me vendet e tjera. Organizimi i studimeve është në përputhje me standardet ligjore dhe ato evropiane. Institucioni ka përputhur programin me nevojat e tregut të punës (ndonëse ai në këtë rast është shumë i kufizuar, të tillë janë dhe numrat e studentëve që e frekuentojnë). Programi i marrë në shqyrtim vlerësohet se i pajis studentët me njohuri teorike dhe shkathtësi praktike duke lidhur kërkimin shkencor me profesionin. 	

8. Mësimdhënia
Piesa përshkrimore

Terma reference: organizimi i mësimdhënies, format e mësimdhënies, ngarkesa dhe cilësia e realizimit, kontrolli i njohurive të studentëve, metodat e mësimdhënies, teknologjitë e mësimdhënies, vlerësimi i brendshëm i mësimdhënies, aktivizimi i studentëve në komponentët e aktivitetit të njësisë etj.

Në programin e studimit Master Shkencor në Shkenca Moderne Islame vihet re se mësimdhënia bazohet në një kurrikulë me lëndë të veçanta, të miratuara që në hapjen e programit. Bazuar në RVB dhe në tabelat e paraqitura nga institucioni lidhur me programin mësimor ndër vite (2013-2019) nuk konstatohen ndryshime të tjera në lëndë pas miratimit të kësaj kurrikule dhe për periudhën që merr në shqyrtim ky proces ri-akreditimi. Konstatohet (Tabela 11 RVB) se mësimdhënia ndahet përgjithësisht në dy kategori, në varësi dhe të llojit të lëndës: leksione dhe pune e pa varur e studentit. Ajo organizohet duke kombinuar disa forma. Forma bazë është ajo e kombinimit të leksioneve, seminareve, prezantimeve të projekteve të studenteve, etj. Leksionet zhvillohen me ndihmën e mjeteve didaktike elektronike (si Projektorët). Seminarët janë interaktive (të pasura me debate, teste, ushtrime praktike e profesionale) (evid. RVB dhe intervistat me stafin akademik dhe studentët e programit të studimit). Interaktiviteti realizohet nëpërmjet rasteve studimore, ndarjes së punës në grup, prezantimeve të çështjeve specifike, etj. Vlerësimi ndahet në disa komponentë, megjithatë përqindjet variojnë sipas lëndëve dhe kritereve që përdoren. Vërehet gjithashtu se studentët bëhen pjesë e projekteve të Departamentit/Fakultetit apo qendrave kërkimore të institucionit si dhe të konferencave shkencore studentore, apo shkruajnë në revistat shkencore (Zani i Naltë) të institucionit, në varësi të mundësisë. Studentët mund të vlerësojnë mësimdhënien përmes vlerësimit të çdo lënde (Evidencë shtesë Nr. 15, dorëzuar pas vizitës në institucion, me titull: Emrat e studentëve që kanë marrë pjesë në trajnime. Evid. Shtesë nr. 12 me titull “Kërkimi shkencor dhe praktikat studentore”. Gjithashtu këto rezultuan edhe nga diskutimet me stafin akademik, ku çdo PAE dhe PAK kishte të paktën 1 student të përfshirë në punët e tij kërkimore). Forma të tjera vlerësimi përfshijnë “kontrollin në auditor”. *Një konstatim tjetër lidhet me mungesën e lëndëve opsionale (ka vetëm një të tillë – sugjerohet dhe një shtesë). Nuk është verifikuar një sistem i brendshëm anti-plagjiaturë, ndonëse kjo mund të realizohet me metoda të jashtme nga PAE dhe PAK, në mënyrë që studentët të shmangin plagjiaturat.* Përqindja e programeve të mbuluara nga personeli me kohë të plotë është rritur në mënyrë të ndjeshme këto vite akademike duke tejkaluar 85 % , me përjashtim të vitit 2017-2018 , disa programe e realizojnë ngarkesën mësimore 100% me staf të brendshëm.

Vlerësimi i Treguesve të matshëm:

Llojet e Formave të mësimdhënies, për lëndët/modulet:

(Shih Tabelën 14 në Aneks)

- Leksione
- Seminare
- Ushtrime
- Laboratore
- Detyre
- Praktikë lëndore
- Praktikë profesionale
- Etj

Format e kontrollit të njohurive

Forma e kontrollit të njohurive për lëndët e programit në shqyrtim përfshijnë disa komponentë: testin e ndërmjetëm (40 %); projektin e kursit ose analizën e një rasti studimor (në disa raste specifike – sipas diskutimit me pedagogët gjatë vizitës në institucion) (10-15%); dhe provimin përfundimtar (50-60%). Nga konstatimi gjatë vizitës rezulton se kjo nuk është forma e vetme e vlerësimit të lëndëve, pasi disa lëndë kanë natyrë më praktike ose pedagogu përgjegjës zgjedh raporte të ndryshëm midis këtyre komponentëve të vlerësimit, çka konsiderohet pozitive pasi rrit disi shkallën e autonomisë së tij. (Shih Tabelën 15 në Aneks)

Aktivizimi i studentëve në komponentët e aktivitetit të njësisë etj

Rezulton se aktivizimi i studentëve në kërkimet shkencore dhe projektet e implementuara nga departamenti dhe institucioni në tërësi ka qenë i kënaqshëm. Numri i studentëve të aktivizuar ndër vite ka qenë rreth 185 (ndonëse këtu duhet llogaritur se disa studentë mund të jenë përfshirë në më shumë se një projekt ose punë kërkimore), të cilat përfshijnë punë kërkimore individuale të pedagogëve të departamentit, projekte shkencore në nivel departamenti ose në nivel fakulteti, apo konferenca studentore. (Shih Tabelën 15 në Aneks)

(Dokumentacioni i marrë gjatë vizitës në institucion përbëhet nga testet, programet e lëndëve, etj. dhe është në përputhje të plotë me deklaratat e institucionit).

9. Studentët

Pjesa përshkrimore

Terma reference: procedurat e pranimit të studentëve, cilësia në hyrje e studentëve, numri i studentëve në hyrje dhe në dalje në vite, koha mesatare e zgjatjes së studimeve, kalueshmëria e studentëve dhe problemet që lidhen me të, statistika, punësimi i të diplomuarve, komunikimi me ish-studentët e diplomuar, informimi i studentëve.

Institucioni ka një politikë të pranimit të studentëve për këtë program studimi Masteri Shkencor në Shkenca Moderne Islame. Ai ka përcaktuar kriteret dhe procedurat e pranimit të studentëve, ka detajuar të drejtat dhe përgjegjësitë e tyre, si dhe i ka harmonizuar këto me kuadrin ligjor kombëtar mbi arsimin universitar. Fluksi i regjistrimeve për këtë program ndër vite ka qenë 8 (2014-15), 13 studentë në vitin pasardhës, më pas 9, 14 dhe 0 në vitin aktual. Cilësia mesatare e studentëve në hyrje në këtë program ka qenë rreth 2.68/4 (ose 6.7/10) ndërsa është përmirësuar në dalje. Në total numri i studentëve të regjistruar ka qenë 44, ndërsa i të diplomuarve 24. Institucioni i ka kushtuar një vend të posaçëm qasjes në treg të të diplomuarve vetëm vitet e fundit, ndërsa është ngritur edhe struktura e Alumni për të krijuar një rrjet të diplomuarish. Institucioni ndërmerr edhe aktivitete të tjera për orientimin e karrierës profesionale të studentëve, të tilla si ditët e hapura për të orientuar studentët. Procedurat e pranimit të studentëve janë transparente (publikohen në faqen e internetit dhe media të tjera) dhe i dorëzohen ministrisë së arsimit bashkë me kriteret përkatëse. Gjithashtu institucioni ndërmerr edhe vizita në shkollat e mesme në bashkëpunim me Drejtoritë Arsimore përkatëse.

Vlerësimi i Tregues të matshëm:

Procedurat e pranimit të studentëve

Institucioni ka ndërtuar një numër kriteresh dhe procedurash standarde të pranimit, të artikuluar në rregulloren e studimeve, mes të cilave: i) zotërimin e një diplome universitare “Bachelor” ose diplomë tjetër studimi të fituar brenda apo jashtë vendit, të vlerësuar ekuivalente me të në fushën përkatëse ose në fusha të përifertha me programin për të cilin aplikon. Në rastin kur diploma nuk përputhet me fushën e programit të kërkuar, departamenti që mbulon programin përkatës të studimeve Master vlerëson nëse kualifikimet dhe

përvoja në fushë janë të mjaftueshme apo përcakton nëse kandidati duhet të realizojë një program përafrimi (kredite shtesë). ii) notë mesatare të studimeve universitare “Bachelor” (70% e vlerësimit). iii) të arrijë rezultate të mira në çdo testim pranimit ose intervistë të kërkuar nga departamenti. iv) Të shprehë qartë qëllimin e ndjekjes së studimeve në programin Master Shkencor; vi) të provojë se është në gjendje të plotësojë nevojat financiare të studimit; v) Plotësimi i kushtit të mjaftueshmërisë së gjuhës së studimit (Nivel B1), për programet “ Master Shkencor”. Institucioni, bazuar dhe në kriteret e Bolonjës, mund të pranojë transferimin e studentëve në të njëjtin nivel studimor nga universitete të tjera vendase ose të huaja, sipas procedurave dhe dispozitave në fuqi.

Cilësia në hyrje dhe në dalje e studentëve.

(Tabela 17, në Aneks)

Konstatohet se nota mesatare në hyrje e studentëve është midis 2.68-3.35/4 ose 6.7-8.35/10. Në dalje nota mesatare është relativisht më e lartë, 3.62/4 ose 9.05/10.

Studentë të regjistruar në vitin e Parë (për herë të parë). Nota Mesatare:

(Tabela 17, në Aneks)

Studentë të diplomuar në vitin e fundit (pa vite përsëritëse). Nota Mesatare

Nuk ka studentë të diplomuar në vitin e fundit.

Mobiliteti i studentëve brenda sistemit të arsimit të lartë në vend

Nuk ka studentë të transferuar

Të dhëna për punësimin e studentëve

Prej numrit total të të diplomuarve nga ky program studimi (24) janë punësuar 14 në profilin e studimeve dhe 8 jashtë këtij profili. Shkalla e Punësueshmërisë rezulton tejet e kënaqshme.

Numri total të diplomuarve

Numri total i të diplomuarve është 24.

Numri total i të punësuarve (në përputhje me diplomën)

Numri total i të punësuarve në përputhje me diplomën është 14

Numri total i të punësuarve (jo në përputhje me diplomën)

Numri total i të punësuarve jo në përputhje me diplomën është 8.

Bazuar ne regjistrat e lëndëve, regjistrat themeltarë dhe dokumentet e tjera të vendosura në dispozicion, rezulton se janë në përputhje me ato çfarë institucioni ka deklaruar në RVB.

Vlerësimi sipas Standardeve

Standardi/Kriteret	Vlerësimi sipas standardeve
Standardi IV.1 - Studentët kanë të drejtë të ndjekin programet e studimeve të ciklit të dytë dhe programet e integruara të studimeve të ciklit të dytë.	
Kriteri 1 Studentët që ndjekin programet e studimeve “Master i Shkencave” apo “Master Profesional” zotërojnë së paku diplomën universitare “Bachelor” dhe kanë grumbulluar 180 kredite ECTS;	
Kriteri 2 Pranimit në programet e integruara të studimeve bëhet në përputhje me ligjin nr. 9741, datë 21.5.2007, “Për arsimin e lartë në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar	Të gjithë studentët e regjistruar në këtë program Masteri Shkencor në Shkenca Moderne Islame zotërojnë minimalisht diplomën Bachelor (dhe

<p>dhe akteve nënligjore në fuqi;</p> <p>Kriteri 3 Studentët plotësojnë kriteret e pranimit të përcaktuara nga institucioni;</p> <p>Kriteri 4 Studentët e këtyre programeve të studimit japin deri në diplomim edhe provimin e gjuhës angleze mbi bazën e testeve të njohura ndërkombëtare. Për programet e studimeve “Master Profesional” niveli i gjuhës angleze është B2, ndërsa për programet e studimeve “Master i Shkencave” dhe programet e integruara të studimeve të ciklit të dytë niveli i gjuhës angleze është C1, sipas Kuadrit European të Gjuhëve;</p> <p>Kriteri 5 Institucioni vlerëson herë pas here politikat e pranimit dhe ndikimin e tyre në përparimin e mëtejshëm të studentëve në programin e studimit, si dhe harton plane të mundshme për ndryshimin e kriterëve të pranimit.</p>	<p>kanë siguruar të paktën 180 ECTS), prandaj ky kriter përmbushet plotësisht.</p> <p>Konstatohet se të gjithë studentët janë regjistruar në përputhje me legjislacionin në fuqi dhe aktet nënligjore.</p> <p>Rezulton se kriteret e regjistrimit që aplikon institucioni janë ato ligjore, përfshirë anglishten nivel B1, të cilave u shtohet dhe 70% mesatarja dhe intervistat si kriter shtesë. Këto kritere dhe standarde respektohen plotësisht.</p> <p>Gjithashtu u konstatuan edhe kritere të tjera të përzgjedhjes, si komisioni i ngritur nga fakulteti, mbështetur në dokumentacionin e paraqitur dhe dosjet personale të kandidatëve për këtë program.</p>
<p>Standardi IV. 2- Institucioni informon studentët në lidhje me: statusin e institucionit, të programeve të studimeve që ofron dhe me politikat e punësimit.</p>	
<p>Kriteri 1 Studentëve u jepet informacion për mundësitë për punësim pas diplomimit në përfundim të këtyre programeve të studimeve;</p> <p>Kriteri 2 Studentëve u jepet informacion për akreditimin e institucionit dhe të programeve të studimeve që ofrohen si edhe për njohjen dhe vlefshmërinë, brenda dhe jashtë vendit, të diplomës së lëshuar nga ky institucion;</p> <p>Kriteri 3 Studentëve u ofrohet shërbimi i këshillimit të karrierës.</p>	<p>Konstatohet nga RVB dhe vizita në institucion se Institucioni ka ngritur një zyrë që jep informacion për mundësitë e punësimit dhe ofron shërbimin e këshillimit. Kjo zyrë emërtohet Zyra e Planifikimit të Karrierës (ZPK) dhe ka si detyrë të ofrojë sa më shumë mundësi punësimi për studentët, duke bërë lidhjen e tyre me tregun e punës.</p> <p>Nga ana tjetër, Zyra e Marrëdhënieve me Publikun është një strukturë tjetër që informon studentët për proceset e akreditimit të institucionit, programet e studimit, konsultohet me ta për mundësitë e zhvillimit të kurrikulave, etj.</p>
<p>Standardi IV. 3- Institucioni, kur aplikon për vlerësimin dhe akreditimin për herë të dytë, disponon statistika në lidhje me numrin e studentëve që ndjekin programet e studimeve të ciklit të dytë dhe programet e integruara të studimeve të ciklit të dytë.</p>	
<p>Kriteri 1 Institucioni disponon statistika vjetore për numrin e të diplomuarve në programet e studimeve që kanë përfunduar;</p> <p>Kriteri 2 Institucioni disponon statistika vjetore për numrin e studentëve të regjistruar në programet e studimeve të ciklit të dytë dhe në programet e integruara të studimeve të ciklit të dytë, tërheqjet nga programi, si dhe largimet para përfundimit të programit apo mospërfundimin me sukses të vitit akademik;</p>	<p>KUB, në strukturën organizative ka ngritur Zyrën e të Diplomuarve, e cila funksionon në varësi të Drejtorisë së Marrëdhënieve me Studentët. Kjo zyrë mban të dhëna në lidhje me të diplomuarit, punësimin e tyre, etj. Nga ana tjetër, Zyra e Sekretarisë Mësimore, ndër funksionet e saj ka edhe përpunimin e të dhënave në formë statistikore të të diplomuarve. Kjo parashikohet në rregulloren e Zyrës së Sekretarisë Mësimore, neni 3 i saj.</p>

<p>Kriteri 3 Institucion disponon të dhëna për ecurinë akademike të studentëve që nga pranimi deri në diplomim.</p>	
<p>Standardi IV. 4- Institucioni disponon një bazë të dhënash në lidhje me statistikat e punësimit të studentëve që janë diplomuar pas përfundimit të programeve e studimeve të ciklit të dytë dhe programeve të integruara të studimeve të ciklit të dytë.</p>	
<p>Kriteri 1 Institucioni mban një bazë të dhënash të studentëve të punësuar pas përfundimit të programeve të studimeve të ciklit të dytë apo të programeve të integruara të studimeve të ciklit të dytë si dhe për vendet e punësimit të tyre;</p> <p>Kriteri 2 Institucioni mban një bazë të dhënash për studentët që vazhdojnë studimet e mëtejshme në ciklet e tjera të studimeve etj.</p>	<p>Konstatohet nga RVB dhe vizita në institucion se Zyra e Sekretarisë Mësimore disponon statistika vjetore për numrin e studentëve të regjistruar në programet e studimeve të ciklit të dytë dhe në programet e integruara të studimeve të ciklit të dytë, tërheqjet nga programi, si dhe largimet para përfundimit të programit apo mospërfundimin me sukses të vitit akademik.</p>
<p>Standardi IV. 5- Institucioni informon studentët në mënyrë të vazhdueshme dhe të detajuar, në lidhje me programet e studimeve.</p>	
<p>Kriteri 1 Studentët informohen në mënyrë të detajuar për programet e studimeve, afatin e përfundimit dhe organizimin e programit, statusin e akreditimit të programit;</p> <p>Kriteri 2 Studentët informohen për rezultatet e vlerësimit gjatë dhe në përfundim të programit;</p> <p>Kriteri 3 Përgjegjësi i modulit diskuton hapur me studentët rezultatet e këtyre vlerësimeve.</p>	<p>Konstatohet nga RVB dhe vizita në institucion (pranë sekretarisë mësimore) se studentët informohen në mënyrë konstante për gjithçka lidhet me studimet e tyre (programin, organizimin, akreditimin, etj.).</p> <p>Konstatohet informimi transparent dhe i vazhdueshëm lidhur me vlerësimin.</p> <p>Vlerësimet e programit diskutohen në mënyrë transparente me studentët, të cilëve u merret mendimi për të përmirësuar aty ku ka vend.</p>
<p>Standardi IV. 6- Institucioni angazhon personelin e tij për përkujdesjen ndaj studentëve.</p>	
<p>Kriteri 1 Institucioni u ofron këshillim studentëve, ndjek ecurinë e tyre dhe i ndihmon për trajtimin dhe zgjidhjen e çështjeve dhe problematikave që lidhen me procesin mësimor;</p> <p>Kriteri 2 Institucioni (nëpërmjet zyrës për këshillimin e karrierës) ndihmon studentët në përzgjedhjen e institucionit në të cilin ata do të zhvillojnë praktikën profesionale, në rastet kur parashikohet një e tillë.</p>	<p>Bazuar në Dokumentin “Evidencë Nr. 12: “Kërkimi Shkencor dhe Praktikant Studentore”, institucioni u siguron studentëve këshillim të vazhdueshëm përmes Zyrës së Karrierës. Ai u garanton studentëve mundësi të zhvillimit të praktikave dhe zgjedhjen e institucioneve.</p>
<p>Konkluzionet e vlerësimit: Grupi i Vlerësimit të Jashtëm, nga studimi i RVB dhe dokumenteve të tjera, si dhe verifikimeve në Sekretarinë mesimore e takimeve në Departament, arriti në përfundimet e mëposhtme:</p>	

- a. Konstatohet se institucioni ka përmbushur detyrimet për të krijuar një bazë të dhënash për këtë program studimi lidhur me punësimin e studentëve.
- b. Konstatohet se institucioni ka përmbushur detyrimet për të ngritur Zyrën e Karrierës për studentëve në mbështetje të tyre gjatë dhe pas studimeve. Kjo tregon se institucioni i ka kushtuar rëndësi të veçantë informimit të studentëve për programet, karrierën dhe tregun e punës.
- c. Konstatohet se institucioni disponon statistika vjetore dhe periodike të numrit të të regjistruarve dhe të të diplomuarve.
- d. Konstatohet se të gjithë studentët janë regjistruar në përputhje me legjislacionin në fuqi dhe aktet nënligjore.
- e. Konstatohet se institucioni ka garantuar transparencën e vlerësimeve të studentëve.

10. Kërkimi shkencor në funksion të programit të studimit.

Pjesa përshkrimore

Terma reference: politikat e kërkimit shkencor në këtë program studimi, botimet në vite, projektet e fituara dhe të realizuara, pjesëmarrja në aktivitetet brenda dhe jashtë vendit, aktivitetet e organizuara nga njësia, lidhja e kërkimit me mësimdhënien.

Bazuar në RVB, institucioni ka shfaqur një prirje të fortë kah kërkimit shkencor, duke inkurajuar PAK dhe PAE për aktivitete kërkimore. Institucioni rezulton se e ka nxitur dhe promovuar kërkimin shkencor në shumë mënyra: financiare dhe nëpërmjet publikimeve, brenda dhe jashtë vendit. Institucioni ka parashikuar një mbështetje financiare për pjesëmarrje në veprimtari shkencore, të paktën një herë në vit, për të cilat ka zhvilluar edhe një procedurë që kontrollohet nga Zyra e Kërkimit Shkencor. Nga pikëpamja e lirisë akademike dhe autonomisë, ka një politikë të qartë promovuese, duke respektuar etikën kërkimore. Në këndvështrimin e rregulloreve, ka zhvilluar një sërë udhëzimesh të tilla. Gjithashtu institucioni është pjesë e Kartës për Studiuesit Evropianë dhe ka ndërtuar grupe kërkimore multidisiplinore me pjesëmarrjen edhe të studentëve (jo vetëm të nivelit Master, por edhe atyre të programit Bachelor në Shkenca Islame). Departamenti është njësi që bën vlerësimin e rendimentit akademik mbi bazën e treguesve transparentë. Mësimdhënia lidhet plotësisht me kërkimin shkencor, siç rezulton nga këqyrja e syllabuseve dhe diskutimet me stafin PAE dhe PAK, ku ka një përfshirje të konsiderueshme të literaturës së publikuar nga stafi në kuadrin e kërkimeve shkencore, në revista dhe konferenca brenda dhe jashtë vendit. Zyra e Kërkimit Shkencor e cila luan rol të rëndësishëm si njësi koordinuese dhe ndihmuese për departamentet dhe stafin akademik. Zyra ndihmon në trajnimin e stafit akademik, mbi teknikat e reja të shkrimit të projekteve kërkimore si dhe informon njësitë departamentet për mundësitë e reja që ofrohen nga qendra brenda dhe jashtë vendit në kuadër të kërkimit shkencor.

Vlerësimi i Treguesve të matshëm:

Të dhëna për kërkimin shkencor

Në total PAE ka publikuar 55 artikuj, 2 projekte kërkimore, 20 aktivitete shkencore, 160 aktivitete shkencore brenda IAL, ndërsa 60 studentë kanë marrë pjesë në kërkimin shkencor, (Dokumentacion lidhur me konferencat shkencore). Kjo tregon një intensitet të kënaqshëm lidhur me kërkimin shkencor.

(Për një analizë më të detajuar statistikore shih Tabelën 19 në Aneks.)

Vlerësimi sipas Standardeve

Standardi/Kriteret	Vlerësimi sipas standardeve
Standardi III.3 - Personeli akademik angazhohet në veprimtari shkencore të organizuara në kuadër të programit të studimeve.	
<p>Kriteri 1 Personeli akademik publikon rregullisht artikuj, materiale shkencore në disipinën përkatëse;</p> <p>Kriteri 2 Personeli akademik, nëpërmjet angazhimeve në këto veprimtari jep ndihmesën e tij në zhvillimin e shkencës ose në zhvillimin e sektorëve të prodhimit apo të shërbimit.</p>	<p>Bazuar në RVB dhe në takimet në institucion (sidomos takimi me PAE dhe PAK), konstatohet se personeli akademik ka publikuar një numër të konsiderueshëm artikujsh dhe materialesh shkencore.</p> <p>Nëpërmjet projekteve të BE-së, personeli akademik jep kontributin e tij në zhvillimin e shkencës, e konkretisht në forcimin e njohurive të harmonisë dhe bashkekzistencës fetare në shoqërinë moderne shqiptare, si dhe rreth rolit të klerit në historinë e vendit.</p>
Standardi III.4 - Institucioni ofron programe mësimdhënieje edhe në gjuhë të huaj, me një personel akademik të kualifikuar.	
<p>Kriteri 1 Personeli akademik që angazhohet në mësimdhënie në gjuhë të huaj ka kryer studimet universitare në atë gjuhë ose zotëron një certificate për njohje të avancuar të saj;</p> <p>Kriteri 2 Personeli akademik që angazhohet në mësimdhënie në gjuhë të huaj ka një përvojë në mësimdhënie në atë gjuhë, prej së paku një semestri.</p>	<p>Konstatohet se personeli është i kualifikuar në këtë aspekt, pasi lëndët në gjuhë të huaj (turqisht) ofrohen nga personel akademik shqiptar që ka mbaruar studimet jashtë (në Turqi apo botën arabe dhe atë të Lindjes së Mesme në përgjithësi) (bazuar në Evidencat nr. 40 dhe 41, për CV e stafit akademik të depozituara nga institucioni pranë ASCAL).</p>
Standardi III.10 - Institucioni angazhohet për kualifikimin e vazhdueshëm dhe të mëtejshëm të personelit të tij.	
<p>Kriteri 1 Institucioni organizon programe specifike për kualifikimin e mëtejshëm profesional të personelit akademik e të personelit mësimor-shkencor;</p> <p>Kriteri 2 Institucioni u ofron personelit akademik dhe atij mësimor-shkencor mundësinë e kualifikimeve të mëtejshme brenda dhe jashtë vendit.</p>	<p>Institucioni ka zhvilluar mekanizma specifike për kualifikimin profesional të personelit akademik, të cilat janë: i) revista shkencore "Zani i Naltë"; ii) konferencat e zhvilluara në institucion ose brenda vendit në institucione të tjera shkencore; iii) konferenca ndërkombëtare; iv) pjesëmarrje në projekte shkencore ndërkombëtare; v) nëpërmjet kërkimit shkencor në mekanizmat pranë institucionit. Pjesëmarrja jashtë vendit për veprimtari shkencore mbështetet financiarisht një herë në vit për çdo anëtar nga institucioni, përveç rasteve kur ato mbështeten paraprakisht nga projektet kërkimore-shkencore ku institucioni bën pjesë. Gjithashtu konstatohet se ka trajnime periodike të stafit. Këto realizohen si aktivitete brenda departamentit, por edhe trajnime që zhvillohen në mënyrë <i>ad hoc</i>, sipas tematikave specifike.</p>

	Institucioni ka një buxhet të vogël të dedikuar për mbështetjen e kërkimit shkencor.
Standardi III.11 - Institucioni disponon një bazë të dhënash në lidhje me veprimtarinë kërkimore-shkencore të personelit akademik të tij.	
<p>Kriteri 1 Institucioni disponon një bazë të dhënash të studimeve shkencore të personelit akademik të angazhuar në këtë program studimi;</p> <p>Kriteri 2 Institucioni disponon një bazë të dhënash për botimet (tekste, monografi, libra, artikuj apo kumtesa në konferenca) brenda e jashtë vendit të personelit akademik të angazhuar në këtë program studimi;</p> <p>Kriteri 3 Institucioni disponon një bazë të dhënash për projektet kërkimore shkencore kombëtare e ndërkombëtare në të cilat ka marrë ose merr pjesë personeli akademik i angazhuar në këtë program studimi.</p>	<p>Institucioni ka vënë në dispozicion një bazë të plotë të dhënash për studimet shkencore të personelit akademik në përgjithësi dhe ofron të dhëna për programin specifik të studimit që po ri-akreditohet.</p> <p>Konstatohet nga vizita në institucion se në bibliotekë ndodhet një databazë literature shkencave islame, ku përfshihen edhe kontributet shkencore/botimet e pedagogëve të departamentit.</p> <p>Konstatohet se personeli akademik është përfshirë individualisht dhe në grup në projekte kërkimore-shkencore.</p>
<p><u>Konkluzionet e vlerësimit:</u> Grupi i Vlerësimit të Jashtëm, nga studimi i RVB dhe dokumenteve të tjera, si dhe nga takimet në Institucion, arriti në përfundimet e mëposhtme:</p> <ol style="list-style-type: none"> Institucioni ka zhvilluar mekanizma specifikë për kualifikimin profesional të personelit akademik Konstatohet se personeli akademik ka publikuar një numër të konsiderueshëm artikujsh dhe materialesh shkencore. Stafi angazhohet në aktivitete brenda dhe jashtë vendit, të organizuara nga njësi kërkimore ose në bashkëpunim me institucione të tjera shkencore. Konstatohet se studentët janë përfshirë në veprimtaritë kërkimore-shkencore të njësisë bazë (Departamentit) dhe të stafit akademik PAE & PAK. 	

11. Bashkëpunimi kombëtar, ndërkombëtar dhe marrëdhëniet me publikun

Pjesa përshkrimore

Terma reference: bashkëpunimi me institucionet e tjera në nivel lokal, kombëtar apo ndërkombëtar, mobiliteti i personelit akademik në secilin nga nivelet e sipërpërmendura, pjesëmarrja në programe kombëtare dhe ndërkombëtare, lidhjet me komunitetin e biznesit dhe me tregun e punës.

Bazuar në RVB, institucioni ka ndjekur një politikë të theksuar bashkëpunimi kombëtar e ndërkombëtar. Ai ndjek një politikë favorizuese me institucionet e huaja arsimore, me të cilat ka nënshkruar marrëveshje bashkëpunimi për mobilitetin e personelit akademik dhe të studentëve, organizimin e përbashkët të

konferencave dhe projekteve, si edhe trajnimet profesionale dhe praktikat studentore. Aktualisht institucioni ka nënshkruar marrëveshje bashkëpunimi me rreth 99 institucioneve, mes të cilave universitete, bashki, institucione publike dhe private. Strategjia për bashkëpunimet e mundshme pasqyrohet në strategjinë afatgjatë të zhvillimit të institucionit. Institucioni merr parasysh sugjerimet e studimeve të tregut të punës të organizuara nga departamentet për programet respektive. Gjatë viteve akademike 2011-2018 janë organizuar 26 konferenca kombëtare dhe ndërkombëtare në bashkëpunim me institucione të tjera, brenda dhe jashtë vendit. Gjithashtu, anëtarët e personelit akademik si dhe studentët e KUB kanë marrë pjesë në veprimtari të rëndësishme jashtë vendit. KUB, duke synuar të ndjekë një politikë integruese për personelin akademik të ftuar dhe të studiuesve të huaj, ka punësuar pedagogë të huaj nga shtete të ndryshme të botës, si Turqia, SHBA, Anglia, Gjermania, Spanja, Kosta Rika, Egjipti, Jordania, dhe Kosova. Një pjesë e profesorëve të ftuar kanë ardhur në kuadër të marrëveshjeve të bashkëpunimit me universitete të ndryshme.

Vlerësimi i Treguesve të matshëm:

- Të dhëna për bashkëpunimin kombëtar dhe ndërkombëtar (Anekse, Tabela 20)

Institucioni ka ndërmarrë një numër të konsiderueshëm aktivitetesh shkencore me bashkëpunim ndërkombëtar, rajonal e kombëtar, të tilla si projekte kombëtare (2), leksione dhe seminare me lektorë të huaj (30), trajnime në kërkim shkencor jashtë vendit (5), mobilitet (30), infrastrukturë të kërkimit shkencor (5).

- Komunikimi dhe bashkëpunimi me institucionet e tjera shtetërore, organizata profesionale, komunitetin e biznesit, tregun e punës dhe aktorë të tjerë shoqërorë të rëndësishëm për arsimin e lartë (Shih Tabelën 21 në Aneks)

Shumica e marrëveshjeve të bashkëpunimit të paraqitura në dokumentacionin bashkëngjitur raportit lidhen në mënyrë të drejtpërdrejtë ose të tërthortë me programin e paraqitur për akreditim, siç janë marrëveshjet me institucione të cilat i shërbejnë dukshëm programit të Institucionit që po shqyrtohet. Marrëveshjet me shumicën e universiteteve ndërkombëtare janë marrëveshje kuadër. Megjithatë, fushat e bashkëpunimit të paraqitura nga dokumentacioni që na është vënë në dispozicion, mbulojnë të gjitha fushat në të cilat operon Institucioni, jo vetëm ato të programit specifik.

Vlerësimi sipas Standardeve

Standardi/Kriteret	Vlerësimi sipas standardeve
Standardi V. 3- Institucioni ka marrëdhënie bashkëpunimi me aktorë të biznesit vendas apo të huaj për kryerjen e praktikave të studentëve të tij.	
<p>Kriteri 1 Për kryerjen e praktikave të ndryshme të parashikuara për realizimin e programit të studimeve “Master Profesional”, institucioni dëshmon se ka marrëdhënie bashkëpunimi me ndërmarrje apo sipërmarrje nga fusha e tregtisë, industrisë apo e shërbimeve prodhuese;</p> <p>Kriteri 2 Për kryerjen e praktikave të ndryshme në programin e studimeve “Master i Shkencave” ose në</p>	<p><i>*Kriteri 1 nuk aplikohet për këtë program studimi.</i></p> <p>Institucioni ka marrëveshje praktikash me Komunitetin Mysliman Shqiptar dhe Medresetë. Në kuadrin e këtyre marrëveshjeve, institucioni siguron me këto institucione fetare por edhe arsimore mundësinë e kryerjes së praktikës mësimore sipas kriterëve të specifikuar nga marrëveshjet e përbashkëta. Kjo edhe për faktin se natyra e programit lidhet me natyrën dhe detyrat e këtyre institucioneve.</p>

<p>programet e integruara të studimeve të ciklit të dytë, institucioni dëshmon se ka marrëdhënie bashkëpunimi me aktorë të ndryshëm nga sfera publike dhe ajo private që mundësojnë përfitimin e njohurive më të mira profesionale nga ana e studentit.</p>	<p>Gjithashtu institucioni ka edhe marrëveshje me Fondacionin Sema dhe me komunitetin e biznesit (Univers – ALB sh.a dhe ACITAD), ku studentët mund të kryejnë praktikat e tyre mësimore. Duke gjykuar nga numri i kufizuar i studentëve të regjistruar ndër vite, dhe nisur nga fakti se (siç rezultoi edhe nga vizita në institucion dhe diskutimet me dekanin dhe përgjegjësën e departamentit) një pjesë e studentëve vijnë t'i kryejnë praktikat brenda institucionit (si punë kërkimore, në bibliotekë, etj.), atëherë këto marrëveshje janë mëse të mjaftueshme për përmbushjen me sukses të qëllimit të praktikës mësimore.</p>
---	---

Standardi VII.1 - Institucioni garanton marrëdhënie të frytshme bashkëpunimi mes personelit të tij.

<p>Kriteri 1 Institucioni, për hartimin dhe mbikëqyrjen e programit, nxit bashkëpunimin ndërmjet personelit brenda institucionit nëpërmjet shkëmbimit të informacionit;</p> <p>Kriteri 2 Institucioni, nëpërmjet ndarjes së detyrave mes personelit Brenda institucionit, marrjes së përgjegjësiive respektive dhe analizës së vazhdueshme të punës së tyre, garanton marrëdhënie të frytshme bashkëpunimi.</p>	<p>Institucioni garanton nëpërmjet komunikimit të brendshëm dhe transparencës së komunikimit të mundësive të bashkëpunimit midis personelit PAE dhe PAK. Gjithashtu një formë tjetër e bashkëpunimit zhvillohet në nivel departamenti, me mbledhjet periodike dhe komunikimin e mundësive të bashkëpunimit për kërkime ndërmjet stafit</p>
---	--

Standardi VII.2 - Institucioni garanton marrëdhënie bashkëpunimi me institucionet homologe jashtë vendit dhe aktorët e biznesit vendas ose të huaj.

<p>Kriteri 1 Institucioni për realizimin e objektivave të programeve të studimeve ka vendosur marrëdhënie bashkëpunimi me institucionet homologe jashtë vendit dhe aktorët e biznesit vendas ose të huaj;</p> <p>Kriteri 2 Institucioni vendos marrëdhënie bashkëpunimi me punëdhënësit për kryerjen dhe mbikëqyrjen e praktikës, në varësi të programeve të studimeve që ofron;</p> <p>Kriteri 3 Institucioni organizon trajnime profesionale të mëtejshme në bashkërendim me punëdhënësit;</p> <p>Kriteri 4 Institucioni bën një raport analitik të përfitimeve nga marrëveshjet kontraktuale në funksion të realizimit të programeve të studimeve.</p>	<p>Institucioni ka vendosur mjaft marrëveshje bashkëpunimi me universitete të ndryshme brenda dhe jashtë vendit, si edhe me aktorë institucionalë dhe universitarë. <i>Gjatë vizitës në institucion u konstatua se ka patur edhe lektorë të ftuar që kanë mbajtur leksione. Megjithatë këto leksione të hapura përbëjnë vetëm një segment të bashkëpunimit i cili duhet të jetë shumë-planësh (si nga ana akademike ashtu edhe për sa i takon shkëmbimit të studentëve).</i></p> <p>Gjithashtu, siç u shpjegua edhe në Standardin V.3, institucioni ka vendosur marrëdhënie bashkëpunimi me punëdhënësit (institucione fetare si KMSH, medresetë si institucione arsimore, bizneset si ACITAD etj) për kryerjen e praktikave. <i>Nga vizita në institucion dhe diskutimi me stafin akademik, mbikëqyrja e praktikave bëhet nga stafi akademik në bashkëpunim me institucionet ku studentët ndodhen. Megjithatë, mund të përmirësohet kriteri 4, për një raport analitik të përfitimeve nga marrëveshjet, në funksion të realizimit të programeve të studimit. Ky raport ofrohet nga institucioni në mënyrë shumë të përmbledhur në dokumentin Evidencë 12 (Kërkimi</i></p>
---	--

shkencor dhe praktikat studentore) dhe ka nevojë të zgjerohet më tej.

Konkluzionet e vlerësimit:

Grupi i Vlerësimit të Jashtëm, nga studimi i RVB dhe dokumenteve të tjera, si dhe nga takimet ne Departament, arriti në përfundimet e mëposhtme:

- a. Institucioni ka zhvilluar një numër të madh marrëveshesh kuadër me institucione publike, akademike, kompani, korporata, aktorë juridikë, organizata të shoqërisë civile.
- b. Institucioni garanton nëpërmjet komunikimit të brendshëm dhe transparencës së komunikimit të mundësive të bashkëpunimit midis personelit PAE dhe PAK.
- c. *Sugjerohet përmirësimi i Kriterit 4, për një raport analitik të përfitimeve nga marrëveshjet, në funksion të realizimit të programeve të studimit.*

I. ANALIZA PËRMBLEDHËSE PËR PLOTËSIMIN E REKOMANDIMEVE NGA AKREDITIMI I PARË

Rekomandimet nga Akreditimi i Parë	Statusi Aktual
Sigurimi i literaturës së shkruar në gjuhën shqipe, për të ndihmuar studentin gjatë kërkimeve shkencore, për shkak të mungesës së literaturës në gjuhën shqipe.	Përbushur
Rritja e numrit të personelit akademik shqiptar.	Përbushur
Krijimi i kushteve që studentët e këtij programi studimi të japin në përfundim dhe provimin e gjuhës angleze, mbi bazën e testeve të njohura ndërkombëtare.	Përbushur

II. ANALIZA PËRMBLEDHËSE E RVJ SIPAS METODËS SWOT (STRENGTHS-PIKAT E FORTA, WEAKNESSES- PIKAT E DOBËTA, OPPORTUNITIES-MUNDËSITË, THREATS-PENGESAT).

Pika të forta:

1. Programi "Master i Shkencave" në "Shkenca Moderne Islame" është hartuar në përputhje me legjislacionin në fuqi, kapacitetet e institucionit dhe kuadrin evropian.
2. Ky program mbështetet në studimin e tregut të punës dhe i përgjigjet kërkesave të KMSH në funksion të nevojave të tij.
3. Një ndër pikat e forta të programit është integrimi i mësimdhënies me kërkimin shkencor dhe promovimi i studentëve.
4. Procesi mësimor dhe ai kërkimor mbështeten nga një infrastrukturë bashkëkohore dhe funksionale.
5. KUB ka zhvilluar një pasuri bibliotekare të konsiderueshme, që po zgjerohet me botime shqip.
6. Departamenti i ka dhënë rëndësi ruajtjes së traditës shekullore shqiptare të Islamit dhe sidomos frymës së tolerancës dhe bashkëjetesës fetare. Kjo pasqyrohet në organizimet periodike dhe të vazhdueshme të paneleve, seminareve, simpoziumeve dhe konferencave kombëtare dhe ndërkombëtare mbi dialogun ndërfaqet, në bashkëpunim me universitete, dhe institucione të ndryshme.
7. Programi "Master i Shkencave" në "Shkenca Moderne Islame" përputhet dhe i shërben më së miri strategjisë kombëtare si dhe angazhimit ndërkombëtar për luftën ndaj radikalizmit dhe ekstremizmit të dhunshëm.
8. Numri i vogël i studentëve favorizon një marrëdhënie efektive pedagog-student, e cila ofron mundësi të gjera në forcimin e cilësisë së mësimdhënies dhe kërkimit shkencor.
9. Nga departamenti ofrohen mundësi të mobilitetit të studentëve për praktika profesionale dhe trajnime brenda dhe jashtë vendit.

Pika të dobëta:

1. Ndonëse vitet e fundit ka një rritje konstante të stafit të kualifikuar akademik shqiptar, në përgjithësi Shqipëria vuan nga mungesa e ekspertizës akademike në këtë fushë, gjë të cilën KUB duhet ta mbulojë në mënyrë individuale, përmes programeve të thelluara të studimit dhe thithjes së stafit akademik kombëtar.

2. Sa i takon gjuhës së programit, gjuha e programit, që nga themelimi në vitin 2011, ka qenë turqishtja. Një situatë e tillë pritet të ndryshojë pas qëndrimit që MASR do të mbajë ndaj kërkesës për riorganizimin e programit në gjuhën shqipe.
3. Mungesa e një terminologjie të standardizuar islame në gjuhën shqipe, që lidhet edhe me mungesën e ekspertëve të kualifikuar në këtë fushë.
4. Gjithashtu një dobësi tjetër e identifikuar është mungesa e balancës gjinore brenda stafit akademik. Konstatohet gjithashtu se kjo është identifikuar edhe nga vetë institucioni, i cili po punon në këtë drejtim.
5. Mungesa e lëndëve me natyrë psiko-pedagogjike, duke qënë se studentët e diplomuar të këtij programi studimi mund të punësohen edhe në shkollat e mesme (medresetë).

Mundësitë:

1. Nisur nga përmbajtja e këtyre programeve dhe nevojave të shoqërisë shqiptare, ky departament mund të kthehet në një qendër të studimeve të thelluara në fushën e Shkencave Islame.
2. Në funksion të punësimit të studentëve, kjo hapësirë mund të zgjerohet përtej nevojave të KMSH në Shqipëri, si në institucione kërkimore, në Komitetin Shtetëror të Kulteve, por edhe në Bashkësitë islame në rajon dhe në diasporë.
3. Implementimi i lëvizjes së lirë të stafit dhe të studentëve përmes marrëveshjeve të arritura me institucione të arsimit të lartë brenda dhe jashtë Shqipërisë., duke e zgjeruar këtë bashkëpunim edhe me departamentet homologe në universitetet perëndimore.
4. Përmirësimi i infrastrukturës ekzistuese dhe perspektiva për ndërtimin e kampusit universitar, i cili pritet të rrisë kapacitetet infrastrukturore dhe cilësinë e tyre, për të bërë të mundur kushte më të mira në realizimin e objektivave të programit.
5. Rritja dhe zgjerimi i bashkëpunimet me institucione të ndryshme, nëpërmjet projekteve të përbashkëta dhe angazhimit të studentëve pranë tyre, si një mundësi për promovimin e Departamentit dhe institucionit, duke ndikuar në rritjen e eksperiencave praktike dhe krijimin e hapësirave më të gjera për punësimin e studentëve.
6. Aktiviteti i departamentit (i KUB si institucioni përkatës) mund të inkuadrohet më shumë në projekte të ndryshme kombëtare dhe ndërkombëtare, që lidhen me luftën kundër radikalizmit dhe ekstremizmit të dhunshëm, si dhe të dialogut ndërfaqet dhe ndërkulturor.

Pengesat:

1. Duke qenë se institucioni është me statusin e kolegjit universitar, do të ishte mirë që të gjendeshin zgjidhjet institucionale drejt plotësimit me ciklin e tretë të studimeve. Kjo do të forconte rolin e institucionit si një qendër kërkimore dhe shkencore edhe për faktin se është i vetmi institucion i këtij lloji në Shqipëri.
2. Duhet një punë e madhe promovuese për të rritur interesin për studime në fushën e teologjisë, nga ana e studentëve dhe kërkuesve të rinj, pasi vihet re një interes jo shumë i lartë për studime në këtë fushë.
3. Duhet kapërcyer ngërçi institucional me MASR për njohjen e diplomave me karakter teologjik në Bachelor për studentët që kanë përfunduar në vende të ndryshme të botës, pasi kjo pengon vazhdimin e studimeve në ciklin e dytë (Master) në Shqipëri.
4. Mungesa e specialistëve të mirëfilltë profesionistë në këtë fushë, që ka kufizuar gamën e punimeve shkencore në gjuhën shqipe.

Rekomandime:

1. Fuqizimi në vijimësi i institucionit me staf akademik shqiptar.

2. Parashikimi i përfshirjes në të ardhmen në program i lëndëve me karakter pedagogjik. Kjo për shkak të mundësisë së punësimit në arsim (medresetë) të të diplomuarve nga ky program studimi.
3. Promovimi i balancës gjinore në politikat e rekrutimit dhe zhvillimit të stafit akademik nga institucioni.
4. Fuqizimi i mëtejshëm i kërkimit shkencor, duke shtuar dhe dimensionin e bashkëpunimeve me institucione kërkimore/universitare ndërkombëtare për projekte të përbashkëta kërkimore shkencore.

I. ANALYSIS OF FULFILLING THE RECOMMENDATIONS GIVEN BY THE ACCREDITATION BOARD IN THE DECISION OF THE FIRST ACCREDITATION

Recommendations From the First Accreditation	Actual Status
Providing writing literature in Albanian to help the students during scientific research due to the lack of literature in Albanian.	Fulfilled
To increase the number of Albanian academic staff.	Fulfilled
Creating conditions for the students of this study program to complete the English language exam, based on internationally recognized tests.	Fulfilled

II. SWOT METHOD ANALYSIS OF THE EXTERNAL EVALUATION REPORT (STRENGTHS; WEAKNESSES; OPPORTUNITIES AND THREATS)

Strengths:

1. The Master of Science Program on Modern Islamic Sciences has been drafted in compliance with the Albanian legislation, with institutional capacities and with the European educational framework.
2. This program is based on a market research and supports the Albanian Muslim Community.
3. One of the strengths of this program lays in the integration of research with lecturing and student promotion.
4. The learning and research processes are supported by a contemporary and functional infrastructure.
5. The institution has developed a reach library, which is actually been enriched with Albanian literature.
6. The Department has emphasized the preservation of Albanian centuries-long tradition of moderate Islam, along with religious tolerance and co-existence. This can be observed through the number of periodical organization of conferences and other scientific activities on inter-religious dialogue.
7. The program is in compliance with the National Strategy on Fighting Violent Extremism in Albania.
8. The small number of students favors a more efficient professor-student relationship, which offers wide possibilities to increase the quality of teaching and scientific research.
9. The Department offers mobility possibilities to students for professional internships and training in Albania and abroad.

Weaknesses:

1. Although during the last years there can be observed a constant increase of qualified Albanian academic staff, there is a general lack in Albania of such an academic expertise. This is a gap that the institution is striving to fill individually, through dedicated study programs and integration of national academic staff.

2. Regarding the program language, its language since 2011 has been Turkish. Such situation is expected to change after the confirmation of the reorganisation request by the Albanian Ministry of Education and Youth.
3. The lack of a standard Islamic terminology in Albanian, which is linked to the lack of qualified experts.
4. Another weakness identified is the lack of gender balance within the academic staff. Nevertheless, the External Evaluation Team acknowledges that the institution is working in this direction.
5. Lack of psycho-pedagogical subjects, as graduated students of this study program can also be employed in high schools (madrasa).

Opportunities:

1. Based on the content of the programs and the overall needs of the Albanian society, this department has the potential to be transformed in a center for advanced studies on Islamic Sciences.
2. With regard to the employability of the students, this program may broaden beyond the needs of Albanian AMC, to research institutions, Albanian State Cults Committee and Islamic communities of the region and beyond.
3. The free movement of academic staff and students through agreements with other higher education institutions of Albania and abroad, can and should be used, broadening cooperation with homologue departments of western universities.
4. Improving existing infrastructure is linked to the perspective of building a new university campus, which is expected to substantially increase infrastructural capacities and research quality, thus contributing to the achievement of program objectives.
5. Deepening and broadening cooperation with different institutions through joint programs.
6. Engaging in national and international programs linked to the fight against extremism.

Threats

1. There is an evident need that the institution has to proceed towards a third circle of studies, boosting its role towards a scientific research center.
2. There is a need to promote further the institution to increase awareness about theological studies among youth and young researchers.
3. There is the need to overcome the challenge with the acknowledgement of the theological programs for students that have completed these studies abroad.
4. There is a lack of professionals and experts of the field.

Recommendations

1. To strengthen the institution in the upcoming years with Albanian academic staff.
2. Increasing the inclusion of pedagogical programs in the future in the program, to increase the potential for employment in educational institutions (schools).
3. Promoting further a gender balanced approach in the recruitment of new academic staff.
4. Further promoting scientific research through increasing cooperation with national and international research institutions on joint scientific research.

External Evaluation Group

Assoc. Prof. Enri Hide

Dr. Zana Strazimiri

